

UTKAST TILL FÖRSLAG FRÅN KONFERENSEN OM EUROPAS FRAMTID

1.	<u>"Klimatförändringar och miljö"</u>	2
2.	<u>"Hälsa"</u>	7
3.	<u>"En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning"</u>	11
4.	<u>"EU i världen"</u>	19
5.	<u>"Värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet"</u>	25
6.	<u>"Digital omställning"</u>	30
7.	<u>"Demokratin i EU"</u>	35
8.	<u>"Migration"</u>	42
9.	<u>"Utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott"</u>	45

”Klimatförändringar och miljö”

1. Förslag: jordbruk, livsmedelsproduktion, biologisk mångfald och ekosystem, föroreningar

MÅL: Säker, hållbar, rättvis, klimatansvarig och ekonomiskt överkomlig livsmedelstillverkning som respekterar hållbarhetsprinciperna och miljön, säkerställer den biologiska mångfalden och ekosystemen och samtidigt tryggar livsmedelsförsörjningen

Åtgärder:

1. Sätta konceptet med en grön och en blå ekonomi i förgrunden genom att främja ett effektivt, miljö- och klimatvänligt jordbruk och fiske i EU och världen, däribland ekologiskt jordbruk och andra former av innovativt och hållbart jordbruk, såsom vertikal odling, som gör det möjligt att producera mer livsmedel med mindre insatsmaterial och samtidigt minska utsläppen och miljöpåverkan men ändå garantera produktivitet och livsmedelstrygghet. (Panel 3 – rekommendation 1, 2 och 10, panel 2 – rekommendation 4)
2. Styra om subventionerna och stärka incitamenten till förmån för ett ekologiskt och hållbart jordbruk som uppfyller tydliga miljöstandarder och bidrar till att nå klimatmålen. (Panel 3 – rekommendation 1 och 12)
3. Tillämpa den cirkulära ekonomins principer i jordbruket och främja åtgärder mot matsvinn. (Debatt i arbetsgrupp, flerspråkiga digitala plattformen)
4. Avsevärt minska användningen av kemiska bekämpningsmedel och gödningsmedel i linje med befintliga mål, samtidigt som livsmedelsförsörjningen tryggas, och stödja forskning för att utveckla mer hållbara och naturbaserade alternativ. (Panel 3 – rekommendation 10, debatt i arbetsgrupp)
5. Införa certifiering av upptag av koldioxid som bygger på en robust, solid och transparent koldioxidredovisning. (Diskussion i plenarförsamlingen)
6. Mer forskning och innovation, bland annat i tekniska lösningar för hållbar produktion, resistens hos växter och precisionsjordbruk, samt mer kommunikation, rådgivningssystem och utbildning för och från jordbrukare. (Panel 3 – rekommendation 10, debatt i arbetsgrupp, diskussion i plenarförsamlingen)
7. Undanröja social dumpning och stärka en rättvis och grön omställning till bättre arbetstillfällen med högkvalitativa säkerhets-, hälso- och arbetsvillkor i jordbrukssektorn. (Debatt i arbetsgrupp)
8. Ta upp aspekter som användningen av plastfilm i jordbruket och sätt att minska vattenanvändningen i jordbruket. (Flerspråkiga digitala plattformen)
9. Motiverad avel och köttproduktion med fokus på djurvälstånd och hållbarhet med hjälp av åtgärder som tydlig märkning, hög standard och gemensamma normer för djurhållning och transport och med starkare koppling mellan uppfödning och utfodring. Panel 3 – rekommendation 16 och 30)

2. [Förslag: jordbruk, livsmedelsproduktion, biologisk mångfald och ekosystem, föroreningar](#)

MÅL: Skydda och återställa den biologiska mångfalden, landskapet och haven och eliminera föroreningar

Åtgärder:

1. Skapa, återställa, bättre förvalta och utvidga skyddade områden för bevarande av den biologiska mångfalden. (Rekommendation från FR, panel 3 – rekommendation 11)
2. Tillämpa ett tvångs- och belöningssystem för att bekämpa föroreningar genom principen om att förorenaren betalar, som även bör bakas in i skatteåtgärder, i kombination med ökad medvetenhet och incitament. (Panel 3 – rekommendation 32, rekommendation från FR, diskussion i plenarförsamlingen)
3. Stärka kommunernas roll när det gäller att stadsplanera och bygga nytt på ett sätt som stöder en blå-grön infrastruktur, undvika och stoppa mer hårdgörning av mark och införa obligatoriska grönområden vid nykonstruktion för att främja biologisk mångfald samt skogar i städer. (Panel 3 – rekommendation 5, panel 1 – rekommendation 18, rekommendation från FR)
4. Skydda insekter, särskilt inhemska och pollinerande, bland annat genom skydd mot invasiva arter och bättre efterlevnad av befintliga bestämmelser. (Panel 1 – rekommendation 18)
5. Stödja återbeskogning och nybeskogning, bland annat när skog förstörts i bränder, genomdriva ett hållbart skogsbruk och ge stöd till bättre användning av trä som ersättning för andra material. Fastställa bindande nationella mål i EU:s medlemsstater för återbeskogning av inhemska träd och lokal flora, med beaktande av olikartade nationella situationer och särdrag. (Panel 3 – rekommendation 14, panel 1 – rekommendation 18)
6. Genomdriva och utvidga förbudet mot plastprodukter för engångsbruk. (Flerspråkiga digitala plattformen)
7. Skydda vattenresurserna och bekämpa föroreningar i hav och floder, bland annat genom forskning i och bekämpande av mikroplastföroreningar och främjande av miljövänlig sjöfart med hjälp av bästa tillgängliga teknik och inrättande av EU-forskning och EU-finansiering avseende alternativa marina bränslen och tekniker. (Flerspråkiga digitala plattformen, debatt i arbetsgrupp)
8. Begränsa ljusföroreningar. (Debatt i arbetsgrupp)

3. [Förslag: klimatförändringar, energi och transport](#)

MÅL: Stärka den europeiska energitryggheten och förverkliga EU:s oberoende på energiområdet och samtidigt säkerställa en rättvis omställning och förse européerna med hållbar energi i tillräckliga mängder och till överkomliga priser. Bekämpa klimatförändringarna med EU i rollen som global ledare i en hållbar energipolitik med respekt för de globala klimatmålen.

Åtgärder:

1. Förverkliga och när det är möjligt påskynda den gröna omställningen, särskilt genom mer investeringar i förnybar energi, för att minska beroendet av energi utifrån, och samtidigt även ta fasta på lokala och regionala myndigheteters roll i den gröna omställningen. (Debatt i arbetsgrupp)

2. I energipolitiken beakta de geopolitiska och säkerhetsmässiga konsekvenserna kopplade till alla energileverantörer i tredjeländer, bland annat i fråga om mänskliga rättigheter, miljöaspekter, god samhällsstyrning och rättsstatliga principer. (Debatt i arbetsgrupp)
3. Minska beroendet av olje- och gasimport genom energieffektivitetsprojekt, stödja kollektivtrafik till överkomliga priser och höghastighetstågs- och godstransportnät och bygga ut tillförseln av ren och förnybar energi. (Panel 4 – rekommendation 2, panel 1 – rekommendation 10, rekommendationer från FR, DE)
4. Förbättra kvaliteten och sammanlänkningsmöjligheterna, säkerställa underhåll och omvandla elinfrastrukturen och elnäten för att stärka säkerheten och möjliggöra omställningen till förnybara energikällor. (Panel 1 – rekommendation 10, diskussion i arbetsgrupp)
5. Investera i teknik för produktion av förnybar energi, såsom effektiv produktion och användning av grön vätgas, särskilt i sektorer som är svåra att elektrifiera. (Panel 3 – rekommendation 31, debatt i arbetsgrupp)
6. Investera i utforskning av nya miljövänliga energikällor och lagringsmetoder, och fram tills konkreta lösningar har hittats investera ytterligare i befintliga optimala lösningar för energiproduktion och energilagring. (Panel 3 – rekommendation 9 och 31)
7. Göra koldioxidfilter obligatoriska för kraftverk som drivs med fossila bränslen och ge ekonomiskt stöd till medlemsstater som inte har ekonomiska resurser att införa koldioxidfilter. (Panel 3 – rekommendation 29)
8. Säkerställa en rättvis omställning och skydda arbetstagare och arbetstillfällena genom adekvat finansiering av omställningen och vidare forskning, genom reformering av skattesystemet (med rättvisare beskattning och åtgärder mot skattefusk) och genom att säkerställa en inkluderande styrningsmodell i beslutsfattandet på alla nivåer (t.ex. ambitiösa åtgärder för omskolning/kompetenshöjning, starkt socialt skydd, bevarande av offentliga tjänster i offentlig ägo och värnande av arbetsmiljöregler). (Diskussion i plenarförsamlingen, debatt i arbetsgrupp, flerspråkiga digitala plattformen)
9. Införa ett investeringspaket för klimatvänlig teknik och innovation, som bör finansieras genom klimatrelaterade importtullar och klimatrelaterade avgifter för koldioxidjustering. (Rekommendation från DE)
10. Efter en övergångsperiod bör fossila bränslen inte längre subventioneras och traditionell gasinfrastruktur bör inte få någon finansiering. (Debatt i arbetsgrupp)
11. Stärka EU:s ledande ställning och ta på sig en större roll och ett större ansvar för att främja ambitiösa klimatåtgärder, en rättvis omställning och stöd för att ta itu med förluster och skador inom den internationella ramen med FN i centrum. (Rekommendation från NL, debatt i arbetsgrupp)

4. [Förslag: klimatförändringar, energi och transport](#)

MÅL: Tillhandahålla högkvalitativ, modern, grön och säker infrastruktur och säkerställa konnektivitet, även i landsbygds- och öregioner, särskilt genom ekonomiskt överkomlig kollektivtrafik

Åtgärder:

1. Stödja kollektivtrafik och utveckla ett europeiskt kollektivtrafiknät, särskilt i landsbygds- och öregioner, som är effektivt, pålitligt och ekonomiskt överkomligt, med extra incitament att resa kollektivt. (Panel 3 – rekommendation 36, panel 4 – rekommendation 2)
2. Investera i höghastighets- och nattåg och fastställa en gemensam standard för miljövänlig järnvägsteknik i Europa för att erbjuda ett trovärdigt alternativ och underlätta möjligheten att ersätta kortdistansflygningar och göra det mindre lockande att flyga kort. (Debatt i arbetsgrupp, flerspråkiga digitala plattformen)
3. Främja köp av elfordon, med beaktande av att hushållen ska ha råd med dem, och även (delad) användning av sådana fordon med hög standard i fråga om batteriets livslängd, samt investeringar i nödvändig laddningsinfrastruktur och i utveckling av annan ren teknik för sådana fordon som är svåra att elektrifiera. (Panel 3 – rekommendation 38).
4. Utveckla höghastighetsuppkoppling till internet och mobilnät i landsbygds- och öregioner. (Panel 3 – rekommendation 36)
5. Förbättra befintlig transportinfrastruktur ur ett ekologiskt perspektiv. (Panel 3 – rekommendation 37)
6. Kräva stadsutvecklingsprogram för grönare städer med lägre utsläpp och särskilda bilfria zoner i städer, utan att det går ut över affärsområdena. (Panel 3 – rekommendation 6)
7. Förbättra cykelinfrastrukturen och ge fler rättigheter och förstärkt rättsskydd till cyklister och fotgängare, även vid olyckor med motorfordon, samt garantera vägsäkerheten och utbilda i trafikregler. (Panel 3 – rekommendation 4).
8. Reglera brytning av kryptovalutor, som kräver enorma mängder el. (Flerspråkiga digitala plattformen)

5. [Förslag: hållbar konsumtion, paketering och produktion](#)

MÅL: Förbättra materialanvändningen och materialhanteringen i EU för att öka cirkulariteten och autonomin och minska beroendet. Bygga en cirkulär ekonomi genom att främja hållbara EU-produkter och hållbar EU-produktion. Se till att alla produkter som släpps ut på EU-marknaden efterlever gemensamma EU-miljönormer.

Åtgärder:

1. Strängare och harmoniserade produktionsstandarder i EU och ett transparent märkningssystem för alla produkter som säljs på EU-marknaden med avseende på hållbarhet/ekologiskt fotavtryck och livslängd med hjälp av en QR-kod och miljöpoäng eller det digitala produktpasset. (Panel 3 – rekommendation 8, 13, 20 och 21, panel 1 – rekommendation 16, panel 4 – rekommendation 13)
2. Se över de globala försörjningskedjorna, bland annat inom jordbruksproduktionen, för att minska EU:s beroende och förkorta kedjorna. (Flerspråkiga digitala plattformen)

3. Undvika avfall ytterligare genom att fastställa mål för förebyggande och återanvändning och kvalitetsstandarder för avfallssorteringssystem. (Debatt i arbetsgrupp, rekommendation från FR)
4. Fasa ut ohållbara förpackningsformer, reglera miljövänliga förpackningar och undvika materialslöseri i förpackningar genom ekonomiska incitament och straffavgifter samt forskningssatsningar på alternativ. (Panel 3 – rekommendation 15 och 25, panel 1 – rekommendation 12, panel 4 – rekommendation 16)
5. Införa EU-omfattande retursystem för förpackningar och avancerade standarder för behållare (Panel 3 – rekommendation 22 och 23, flerspråkiga digitala plattformen).
6. Dra igång en EU-kunskapsplattform om hur långsiktig och hållbar användning kan säkerställas och produkter ”repareras”, bland annat med information från konsumentorganisationer. (Panel 3 – rekommendation 20)
7. Införa åtgärder för att motverka för tidigt (inklusive planerat) åldrande, säkerställa längre garantiperioder, främja rätten till reparation och säkerställa tillgång på och till kompatibla reservdelar. (Panel 3 – rekommendation 20, rekommendationer från FR och DE, panel 1 – rekommendation 14)
8. Inrätta en marknad för sekundära råmaterial, även genom att titta på krav på andelen återvunnet material och uppmuntra mindre användning av primära råmaterial. (Diskussion i arbetsgrupp)
9. Snabbt genomföra en strategi för hållbara textilier och inrätta en mekanism för att göra konsumenterna medvetna om att en viss produkt uppfyller hållbarhetskriterierna. (Panel 3 – rekommendation 28, debatt i arbetsgrupp)
10. Vidta EU-åtgärder som ger konsumenterna möjligheter och incitament att använda produkter längre. (Panel 3 – rekommendation 20)
11. Skärpa miljöstandarderna och säkerställa efterlevnaden i samband med avfallsexport både inom EU och till tredjeländer. (Panel 4 – rekommendation 15, flerspråkiga digitala plattformen)
12. Införa åtgärder för att begränsa reklam för miljöskadliga produkter och en obligatorisk ansvarsfriskrivning för produkter som är delvis miljöskadliga. (Panel 3 – rekommendation 22)
13. Strängare tillverkningsstandarder och rättvisa arbetsvillkor längs hela produktions- och värdekedjan. (Panel 3 – rekommendation 21)

6. [Förslag: information, medvetenhet, dialog och livsstil](#)

MÅL: Främja kunskap, medvetenhet, utbildning och dialoger om miljö, klimatförändringar, energianvändning och hållbarhet

Åtgärder:

1. Skapa en interaktiv, faktagranskad informationsplattform med regelbundet uppdaterad och diversifierad vetenskaplig miljöinformation. (Panel 3 – rekommendation 33)
2. Stödja informationskampanjer om miljömedvetenhet, bland annat en långsiktig EU-kampanj för en hållbar konsumtion och livsstil. (Rekommendationer från DE, NL och FR, Panel 3 – rekommendation 7)
3. Främja och underlätta dialog och samråd mellan alla beslutsnivåer, särskilt med unga och på lokal nivå. (Rekommendationer från DE, NL och FR, Panel 3 – rekommendation 27 och 35, diskussion i plenarförsamlingen)

4. EU bör med bistånd av medlemsstaterna utveckla en gemensam europeisk stadga som riktar in sig på miljöfrågor och främjar miljömedvetenhet bland alla medborgare. (Panel 3 – rekommendation 7)
5. Tillhandahålla utbildningskurser och läromedel för alla för att öka kunskaperna om klimat och hållbarhet och möjliggöra utbildning i miljöfrågor. (Panel 1 – rekommendation 15 och 35, panel 3 – rekommendation 24, debatt i arbetsgrupp)
6. Göra livsmedelsproduktion och skydd av biologisk mångfald till en del av undervisningen, bland annat fördelarna med obearbetade livsmedel framför bearbetade, främja skolträdgårdar och subventionera stadsodlingsprojekt och vertikal odling. Göra biologisk mångfald till ett obligatoriskt skolämne och öka medvetenheten om biologisk mångfald genom mediekampanjer och "incitamentstävlingar" i hela EU (lokala tävlingar i närområdet). (Panel 3 – rekommendation 5, panel 1 – rekommendation 18)
7. Stärka EU:s roll och åtgärder på miljö- och utbildningsområdet genom att utöka EU:s befogenheter på utbildningsområdet i klimat- och miljöfrågor och utvidga användningen av beslut med kvalificerad majoritet i frågor som anses vara av "europeiskt intresse", såsom miljö. (Rekommendationer från NL och FR)
8. Främja en växtbaserad kosthållning för att skydda klimatet och bevara miljön. (Flerspråkiga digitala plattformen)

”Hälsa”

7. [Förslag – Hälsosam mat och en hälsosam livsstil](#)¹

MÅL: Se till att alla européer har tillgång till information om sund kosthållning och tillgång till hälsosam mat till rimliga priser, som en byggsten i en hälsosam livsstil, i synnerhet genom:

Åtgärder:

1. Fastställa miniminormer för livsmedelskvalitet och spårbarhet för livsmedel, bland annat genom att begränsa användningen av antibiotika och andra djurläkemedel till vad som är absolut nödvändigt för att skydda djurs hälsa och välbefinnande, i stället för att använda dessa läkemedel på ett förebyggande sätt, och genom att se till att kontrollerna skärps i detta avseende. [#23, #17]
2. Undervisa människor om sunda vanor från tidig ålder, och uppmuntra dem att göra säkra och hälsosamma val, genom att beskatta ohälsosamma bearbetade livsmedel och genom att tydligt informera om livsmedlens hälsoegenskaper. I detta syfte bör man upprätta ett EU-omfattande utvärderingssystem för bearbetade livsmedel baserat på oberoende och vetenskaplig sakkunskap och en märkning som omfattar användningen av hormonsubstanser och hormonstörande ämnen i livsmedelsproduktionen. Dessutom bör man här stärka övervakningen och efterlevnaden av de befintliga reglerna och överväga att stärka dem. [#18, #19, arbetsgrupp]
3. Uppmuntra dialog med aktörer i livsmedelskedjan, från produktion till försäljning, med anledning av företagens sociala ansvar när det gäller hälsosamma livsmedel. [#19, arbetsgrupp]
4. Stödja, på EU-nivå, tillhandahållandet av hälsosam och varierad mat till rimliga priser vid inrättningar som betjänar allmänheten, t.ex. skolmatsalar, sjukhus eller vårdhem, även genom särskilt avsedd finansiering. [#3, plenum, arbetsgrupp]
5. Investera i forskning om effekterna av användningen av antibiotika och effekterna av hormonsubstanser och hormonstörande ämnen på människors hälsa. [#17, #18]

8. [Förslag – Stärka hälso- och sjukvårdssystemet](#)³

MÅL: Stärka motståndskraften och kvaliteten i våra hälso- och sjukvårdssystem, i synnerhet genom:

Åtgärder:

1. Inrätta ett europeiskt hälsodataområde som underlättar utbyte av hälsodata. Individuella patientjournaler skulle kunna göras tillgängliga – på frivillig basis – genom ett individuellt elektroniskt EU-pass, i enlighet med dataskyddsreglerna. [#41, arbetsgrupp]
2. Uppnå tillfredsställande arbetsvillkor, framför allt genom starka kollektivförhandlingar, även i fråga om löner och arbetsformer, och harmonisering av utbildnings- och certifieringsstandarder för hälso- och sjukvårdspersonal. Nätverks- och utbytesprogram bör utvecklas, t.ex. ett Erasmus för läkarutbildningar, framför allt i syfte att öka kompetensutvecklingen. För att förhindra kompetensflykt och säkerställa unga yrkesutövarers kunskaper och arbetslivserfarenhet måste

¹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: #3, #17, #18, #19.

² # = Rekommendation från den europeiska medborgarpanelen.

³ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: #39, #40, #41, #42, #43, #49, NL1, NL2, #51.

det inrättas EU-utbytesprogram som lockar våra största biovetenskapliga begåvningar att stanna kvar i unionen. [#39, arbetsgrupp]

3. Säkerställa strategisk autonomi på EU-nivå och undvika beroende av tredjeländer (NL2)⁴ när det gäller läkemedel (särskilt aktiva substanser) och medicintekniska produkter (inklusive råvaror). I synnerhet bör en förteckning över viktiga och prioriterade läkemedel, men även innovativa läkemedel och behandlingar (såsom biotekniska lösningar), upprättas på EU-nivå med hjälp av befintliga europeiska organ och Hera, så att det finns garantier för att de är tillgängliga för medborgarna. Man bör överväga att organisera en samordnad strategisk lagerhållning i hela EU. För att uppnå nödvändiga samordnade och långsiktiga åtgärder på unionsnivå bör hälsa och hälso- och sjukvård inkluderas bland de befogenheter som delas mellan EU och EU:s medlemsstater genom en ändring av artikel 4 i EUF-fördraget. [#40, #49, plenum, arbetsgruppen]
4. Vidareutveckla, samordna och finansiera befintliga forsknings- och innovationsprogram utan att undergräva andra hälsorelaterade program, bland annat för de europeiska referensnätverken, eftersom de utgör grunden för utvecklingen av nätverk för medicinsk vård för mycket specialiserade och komplexa behandlingar. [#42, #43, arbetsgrupp]
5. Investera i hälso- och sjukvårdssystem, i synnerhet offentliga enheter och ideella enheter, infrastruktur och digital hälsa, och se till att vårdgivarna respekterar principerna om att tjänsterna ska vara fullständigt tillgängliga, rimligt prissatta och av hög kvalitet, vilket säkerställer att resurserna inte dräneras av vinstdrivande hälso- och sjukvårdsaktörer med liten eller ingen hänsyn till allmänintresset. [#51, arbetsgrupp]
6. Utfärda kraftfulla rekommendationer till medlemsstaterna om att investera i effektiva, tillgängliga, ekonomiskt överkomliga, högkvalitativa och motståndskraftiga hälso- och sjukvårdssystem, särskilt inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Krigets inverkan på folkhälsan visar på behovet av att vidareutveckla motståndskraftiga hälso- och sjukvårdssystem och solidaritetsmekanismer. [#51, arbetsgrupp]

9. [Förslag – En bredare förståelse av hälsa](#)⁵

MÅL: Anta en helhetssyn på hälsa som, utöver sjukdomar och botemedel, tar itu med hälsokompetens och förebyggande åtgärder, och som främjar en gemensam förståelse av de utmaningar som människor som är sjuka eller har en funktionsnedsättning står inför, i överensstämmelse med "One Health-modellen", som bör framhållas som en horisontell och grundläggande princip som omfattar all EU-politik

Åtgärder:

1. Förbättra förståelsen för psykiska hälsoproblem och hur de kan hanteras, även från tidig barndom och tidig diagnos, med utgångspunkt i god praxis som utvecklats i hela EU och som bör göras lättillgänglig via Portalen för bästa praxis på folkhälsoområdet. För att öka medvetenheten bör EU-institutionerna och berörda parter anordna evenemang för utbyte av bästa praxis och hjälpa sina medlemmar att sprida dem på hemmaplan. Det bör utarbetas en EU-handlingsplan för psykisk hälsa som tillhandahåller en långsiktig strategi för psykisk hälsa, bland annat inom forskning, och som även tar itu med frågan om tillgången till professionell hjälp, även för minderåriga, och inrättandet inom en nära framtid av ett särskilt europeiskt år för psykisk hälsa. [#44, #47, arbetsgrupp]

⁴ Rekommendation från den nationella medborgarpanelen.

⁵ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: #44, #45, #46, #47, #50.

2. Utveckla, på EU-nivå, ett standardiserat utbildningsprogram om hälsosamma livsstilar som även omfattar sexualupplysning. Programmet bör också omfatta åtgärder som är inriktade på både en hälsosam livsstil och miljöskydd och hur de kan bidra till att förebygga många sjukdomar, t.ex. cykling som hälsosam vardagsmotion. Medlemsstaterna och skolor skulle kostnadsfritt få använda programmet i sina kursplaner, beroende på vad som är lämpligt. Ett sådant program skulle ta upp och bidra till att bekämpa stereotyper om människor som är sjuka eller har en funktionsnedsättning. [#46, arbetsgrupp]
3. Ta fram första hjälpen-kurser – inklusive en praktisk del – som skulle erbjudas alla medborgare kostnadsfritt, och överväga regelbundna kurser som standardpraxis för studerande och på arbetsplatser. Det bör också finnas ett minimumantal defibrillatorer på offentliga platser i alla medlemsstater. [#50]
4. Utvidga initiativet hälsoveckan, som skulle äga rum i hela EU samma vecka, under vilken alla hälsofrågor bör tas upp och diskuteras. Det bör också övervägas att införa initiativ om ett hälsoår, med utgångspunkt i året om psykisk hälsa. [#44, arbetsgrupp]
5. Hormonpreventivmedel som används av medicinska skäl, t.ex. vid fibromyalgi och endometrios, bör i skattehänseende erkännas som regelbunden medicinsk behandling, liksom sanitetsprodukter för kvinnor. Man bör säkerställa tillgång till fertilitetsbehandlingar för alla personer som lider av fertilitetsproblem. [#45, arbetsgrupp]

10. Förslag – Lika tillgång till hälso- och sjukvård för alla⁶

MÅL: Införa en ”rätt till hälsa” genom att garantera att alla européer har lika och allmän tillgång till ekonomiskt överkomlig, förebyggande vård och medicinsk behandling av god kvalitet

Åtgärder:

1. Fastställa gemensamma miniminormer för hälso- och sjukvård på EU-nivå, som även omfattar förebyggande vård och närhet till vård, och ge stöd för att dessa normer ska uppnås. [#39, arbetsgrupp]
2. Erkänna behovet av att fullt ut beakta subsidiaritetsprincipen och den viktiga roll som lokala, regionala och nationella aktörer spelar på hälsoområdet [NL3], och se till att det finns en förmåga att agera på EU-nivå när rätten till hälsa bäst behandlas där. Man bör också möjliggöra snabbare och starkare beslutsfattande i viktiga frågor och effektivisera den europeiska styrningen för att utveckla den europeiska hälsounionen (t.ex. i händelse av en pandemi eller i samband med sällsynta sjukdomar). [#49, FR önskemål 11, den digitala plattformen]
3. Stärka den europeiska hälsounionen genom att utnyttja den nuvarande ramens fulla potential och inkludera hälsa och hälso- och sjukvård bland de befogenheter som delas mellan EU och EU:s medlemsstater genom att ändra artikel 4 i EUF-fördraget. [#49, FR önskemål 11, den digitala plattformen, arbetsgrupp]⁷
4. Se till att vem som helst kan få tillgång till befintliga behandlingar, oavsett var i EU de först finns tillgängliga. I detta syfte bör man underlätta gränsöverskridande samarbete, särskilt när det gäller sällsynta sjukdomar, cancer, hjärt- och kärlsjukdomar och mycket specialiserade

⁶ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: #39, #40, #45, #48, #49, #50, #51, FR ändring 8, FR önskemål 11, NL2, NL3.

⁷ Den nederländska medborgarpanelens rekommendationer skiljer sig från den europeiska medborgarpanelens rekommendationer, där det anges att hälsa och hälso- och sjukvård i första hand bör vara ett nationellt ansvar (NL3).

behandlingar, såsom organtransplantationer och behandlingar av allvarliga brännskador. Ett europeiskt nätverk för transplantationer och organdonationer bör inrättas till förmån för alla europeiska patienter i behov av transplantation. [plenum och arbetsgrupp]

5. Säkerställ en ekonomiskt överkomlig vård genom större investeringar i hälso- och sjukvård, särskilt tandvård, inklusive profylax, och se till att ekonomiskt överkomlig tandvård finns tillgänglig för alla inom 15–20 år. [#48, arbetsgrupp]
6. Säkerställa att behandlingar och läkemedel i hela EU håller samma kvalitet och har en rättvis lokal kostnad, bland annat genom att angripa den befintliga fragmenteringen på den inre marknaden. [#40, NL3, arbetsgrupp, plenum]
7. Bekämpa hälsofattigdom genom att uppmuntra kostnadsfri tandvård för barn, låginkomstgrupper och andra utsatta grupper, t.ex. personer med funktionsnedsättning. Det är också lämpligt att överväga hälsokonsekvenserna av dåliga bostäder [#48, arbetsgrupp]
8. Beakta den internationella hälsodimensionen av hälsa och erkänna att läkemedel bör finnas allmänt tillgängliga, även i fattigare länder. [NL2]

”En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning”

Inledning

Vi lever i en exceptionell tid och EU kommer att bedömas utifrån sina insatser för att gå starkare ur de nuvarande kriserna, med en mer hållbar, inkluderande, konkurrenskraftig och resilient tillväxtmodell. Rysslands invasion av Ukraina och covid-19-pandemin har förändrat EU:s skepnad. Konferensen kommer också att behöva ta itu med de sociala och ekonomiska konsekvenserna av detta krig i ett redan mycket ansträngt läge efter pandemin. Samtidigt är klimatförändringarna fortfarande ett ständigt hot mot mänskligheten och kommer att få dramatiska konsekvenser för ekonomin och våra samhällen. Av de mottagna rekommendationerna framgår det tydligt att medborgarna efterlyser kraftfullare EU-åtgärder. Kvarstående gränsöverskridande utmaningar, såsom ojämlikhet, konkurrenskraft, hälsa, klimatförändring, migration, digitalisering och rättvis beskattning, kräver alla lämpliga europeiska lösningar. Av rekommendationerna och diskussionerna framgår det också att vi behöver en övergripande strategi för att säkerställa bättre välbefinnande för EU-medborgarna i de olika aspekterna av deras liv. Vissa delar av denna strategi återfinns i redan befintlig politik och kan uppnås genom att den befintliga institutionella ramen på europeisk och nationell nivå utnyttjas fullt ut. Andra kommer att kräva ny politik, och i vissa fall fördragsändringar. Ny politik och fördragsändringar bör dock ses som ett sätt att uppnå bättre välbefinnande och inte som mål i sig. Det är både möjligt och nödvändigt att omforma EU på ett sätt som garanterar dess strategiska oberoende, hållbar tillväxt, förbättrade levnads- och arbetsvillkor och mänskliga framsteg, utan att uttömma och förstöra vår planet, inom ramen för ett förnyat socialt kontrakt. Dessa rekommendationer syftar till att uppnå dessa mål. Förslagen nedan bör läsas samtidigt som man tar hänsyn till att medborgare i hela Europa har formulerat olika åsikter och rekommendationer. Det är denna mångfald av åsikter som är en av Europas unika styrkor.

11. Förslag: Hållbar tillväxt och innovation⁸

Mål: Vi föreslår att EU stöder övergången till en hållbar och resilient tillväxtmodell som till fullo beaktar den gröna och digitala omställningen med en stark social dimension i den europeiska planeringsterminen och ger medborgare, fackföreningar och företag egenmakt. De konventionella makroekonomiska indikatorerna och BNP skulle kunna kompletteras med nya indikatorer för att ta itu med de nya europeiska prioriteringarna, såsom den europeiska gröna given eller den europeiska pelaren för sociala rättigheter, och för att bättre återspegla den ekologiska och digitala omställningen och människors välbefinnande. Detta mål kan nås genom följande:

Åtgärder:

1. Främja grönare produktionsprocesser från företagens sida och hjälpa företag att identifiera de bästa lösningarna och tillhandahålla positiva och negativa incitament (ECP11 & 12) och genom att öka lokal produktion och konsumtion. (diskussioner)
2. Arbeta för en mer hållbar och cirkulär ekonomi genom att ta itu med frågan om inbyggt produktåldrande och säkerställa rätten till reparation. (ECP14)

⁸ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 9, 10, 11, 12, 14; Nederländerna: 1; Italien: 1.1.; Litauen: 3, 8.

3. Se över EU:s ekonomiska styrning och den europeiska planeringsterminen för att säkerställa att den gröna och digitala omställningen, den sociala rättvisan och de sociala framstegen går hand i hand med ekonomisk konkurrenskraft, utan att negligera den ekonomiska och fiskala karaktären hos den europeiska planeringsterminen. Dessutom finns det ett behov av att i högre grad involvera arbetsmarknadens parter och de lokala och regionala myndigheterna i genomförandet av den europeiska planeringsterminen för att förbättra dess tillämpning och ansvarsskyldighet. (onlineplattform, diskussioner)
4. Ta itu med användningen av plastförpackningar/plastbehållare för engångsbruk. (ECP 12)
5. Öka användningen av europeisk teknik och göra den till ett hållbart alternativ till utländsk teknik. (diskussioner)
6. Främja forskning om nya material och ny teknik samt innovativ användning av befintliga material, samtidigt som det säkerställs att forskningsinsatserna inte överlappar varandra. (ECP 9, NL 1)
7. Ta itu med energins hållbarhet, överkomlighet och tillgänglighet, med beaktande av energifattigdom och beroendet av länder utanför EU, genom att öka andelen energi från hållbara källor. (ECP 10, LT 3, IT 1.1)
8. Öka medvetenheten bland både företag och medborgare om hur de kan agera på ett mer hållbart sätt och garantera en rättvis omställning, på grundval av social dialog och arbetstillfällen av hög kvalitet. (ECP 12 & onlineplattform)
9. Inkludera ambitiösa sociala, arbetsrättsliga och hälsomässiga normer, däribland hälsa och säkerhet på arbetet, i EU:s nya handelsavtal. (LT8)

12. [Förslag: Att stärka EU:s konkurrenskraft och ytterligare fördjupa den inre marknaden](#)⁹

Mål: Vi föreslår att konkurrenskraften och resiliensen i Europeiska unionens ekonomi, inre marknad, industri och hantering av strategiska beroenden ska stärkas. Vi måste främja en entreprenörskultur i EU, där innovativa företag av alla storlekar, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag, liksom startup-företag, uppmuntras och kan blomstra för att bidra till mer resilienta och sammanhållna samhällen. Det finns ett behov av en stark fungerande marknadsekonomi för att underlätta visionen om ett mer socialt Europa. Detta mål kan nås genom följande:

Åtgärder:

1. Utveckla en tydlig vision för den europeiska ekonomin och ta vara på Europas starka sidor, kvalitet och mångfald, samtidigt som hänsyn tas till ekonomiska och andra skillnader mellan medlemsstaterna, och främja samarbete och konkurrens mellan företag. (NL 1 & 2)
2. Konsolidera vad som har gjorts i fråga om den gemensamma valutan och sammankopplingen av betalningssystem och telekommunikationer. (IT 4.a.2)
3. Minska standardiseringen av produkter och erkänna lokala och regionala kulturella och produktionsmässiga särdrag (respekt för produktionstraditioner). (IT 2.2)
4. Stärka den sociala och ekonomiska konvergensen uppåt på den inre marknaden genom att komplettera befintliga initiativ som bankunionen och kapitalmarknadsunionen och genomföra en framåtblickande reform av vår ekonomiska och monetära union. (diskussioner)

⁹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 10, 11 och 14; Tyskland: 2.1, 2.2; Nederländerna: 1, 2; Frankrike: 3, 9; Italien: 1,2, 1,3, 1,4, 1,5, 2,1, 2,2, 2,4, 4.a.2, 6,1; Litauen: 1, 7.

5. Främja politik för en stark industriell bas och innovation inom viktig möjliggörande teknik och en framåtblickande klimatpolitik i kombination med industriell konkurrenskraft med en stark social dimension, på grundval av en social dialog och välfungerande arbetsmarknadsrelationer. (diskussioner)
6. Ägna särskild uppmärksamhet i alla initiativ åt små och medelstora företag (SMF), vilka är ryggraden i vår ekonomi. Principen om att tänka småskaligt först måste respekteras i alla EU:s lagstiftningsförslag och SMF-testet bör förstärkas i kommissionens konsekvensbedömning i enlighet med tydliga principer, samtidigt som sociala och miljömässiga normer och konsumenträttigheter respekteras fullt ut. (diskussioner)
7. Se till att små och medelstora företag kan delta i finansieringsansökningar, anbudsförfaranden och nätverk med så liten administrativ börda som möjligt. Tillgången till finansiering för små och medelstora företag som har innovationsprojekt med hög risk bör vidareutvecklas av enheter som Europeiska innovationsrådet och Europeiska investeringsbanken. (diskussioner)
8. Skapa en bättre ram för FoU-investeringar i syfte att skapa affärsmodeller som är mer hållbara och i högre grad respekterar den biologiska mångfalden. (ECP 10, 11 & 14) Fokusera på teknik och innovation som drivkrafter för tillväxt. (IT 1.3)
9. Främja kollektiva ekonomiska prestationer genom en självständig, konkurrenskraftig industri. (FR3)
10. Identifiera och utveckla strategiska sektorer, inbegripet rymden, robotteknik och AI. (FR 3 & 9)
11. Investera i en ekonomi baserad på turism och kultur, inbegripet de många små resmålen i Europa. (IT 1.2)
12. Ta itu med försörjningstryggheten genom att diversifiera insatskällorna och öka tillverkningen av viktiga varor i Europa, såsom hälso- och sjukvård, livsmedel, energi, försvar och transport. (FR 9, LT 1, IT 1.4)
13. Främja digitaliseringen av europeiska företag, till exempel genom en särskild resultattavla som gör det möjligt för företag att jämföra sin digitaliseringsgrad med det övergripande målet att öka konkurrenskraften. (DE 2.1)
14. Främja digital sammanhållning för att bidra till ekonomisk, social och territoriell sammanhållning enligt definitionen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. (diskussioner)
15. Stärka det gränsöverskridande samarbetet för att förbättra sammanhållningen och resiliensen inom och mellan regionerna, genom att främja den europeiska gränsöverskridande mekanismen och liknande verktyg. (diskussioner)
16. Förbättra och främja möjligheterna till gränsöverskridande utbildning för att höja den europeiska arbetskraftens kompetens och öka konkurrenskraften, samtidigt som medborgarnas ekonomiska kompetens stärks. (DE 2.2, LT7). Främja utbyte mellan arbetstagare i Europa genom ett europeiskt jobbcentrum. (IT 6.1) Uppmuntra ungdomar att studera naturvetenskapliga ämnen. (IT 1.5)
17. Minska byråkratin (tillstånd, certifieringar) när denna inte är absolut nödvändig. (IT 2.1)
18. Bekämpa varumärkesförfalskning och illojal konkurrens. (IT 2.4)
19. Se till att startup-företag och små och medelstora företag i högre grad deltar i innovationsprojekt, eftersom detta ökar deras innovativa styrka, konkurrenskraft och nätverksbyggande. (onlineplattform, diskussioner)
20. Konsolidera och skydda den inre marknaden bör förbli en prioritering. Åtgärder och initiativ på EU-nivå och nationell nivå får inte skada den inre marknaden och bör bidra till det fria flödet av människor, varor, tjänster och kapital. (diskussioner)

21. Nya EU-politiska initiativ bör genomgå en "konkurrenskraftskontroll" för att analysera deras inverkan på företagen och deras affärsklimat (kostnader för affärsverksamhet, innovationsförmåga, internationell konkurrenskraft, lika spelregler osv.). En sådan kontroll ska vara förenlig med Parisavtalet, målen för hållbar utveckling, inbegripet jämställdhet, och får inte undergräva skyddet av mänskliga, sociala och arbetstagares rättigheter eller miljö- och konsumentskyddsstandarder. I detta syfte föreslår vi också att det inrättas ett europeiskt rådgivande konkurrenskraftsorgan som ska övervaka hur konkurrenskraftskontrollen utförs och i synnerhet bedöma lagstiftningens kumulativa effekter, samt lägga fram förslag för att förbättra de rätta ramvillkoren för EU-företagens konkurrenskraft. Ett sådant organ bör inbegripa det organiserade civila samhället och arbetsmarknadens parter i sin styrning. (diskussioner)

13. Förslag: Inkluderande arbetsmarknader¹⁰

Mål: Vi föreslår förbättringar av arbetsmarknadernas funktionssätt så att de säkerställer rättvisare arbetsvillkor och främjar jämställdhet, sysselsättning, inte minst för ungdomar och utsatta grupper. EU, medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter behöver verka för att få slut på fattigdomen bland förvärvsarbetande, ta itu med plattformsarbetarnas rättigheter, förbjuda oavlönade praktikplatser och säkerställa rättvis arbetskraftsrörlighet i EU. Vi måste främja social dialog och kollektivförhandlingar. Vi måste säkerställa ett fullständigt genomförande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, inbegripet dess relevanta överordnade mål för 2030, på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå när det gäller "lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden" och "rättvisa arbetsvillkor", samtidigt som vi respekterar befogenheter och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och inkluderar ett protokoll om sociala framsteg i fördragen. Samtidigt bör man respektera nationella traditioner och arbetsmarknadsparternas självständighet och samarbeta med det civila samhället. Detta mål kan nås genom följande:

Åtgärder:

1. Se till att lagstadgade minimilöner garanterar att varje arbetstagare kan få en anständig inkomst och åtnjuta en likartad livskvalitet i alla medlemsstater. Det bör fastställas tydliga kriterier (t.ex. levnadskostnader, inflation, andel över fattigdomsgränsen, genomsnitts- och medianlön) som ska beaktas när minimilönenivån fastställs. De lagstadgade minimilönerna bör regelbundet ses över mot bakgrund av dessa kriterier så att det kan säkerställas att de är adekvata. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt ett effektivt genomförande av dessa regler och övervakning och uppföljning av förbättringar av levnadsstandarden. Samtidigt bör kollektivförhandlingar stärkas och främjas i hela EU. (ECP1 & 30; DE 4.2; onlineplattform).
2. Utvärdera och stärka genomförandet av arbetstidsdirektivet (direktiv 2003/88/EG) och annan relevant lagstiftning som säkerställer en hälsosam balans mellan arbete och privatliv, samtidigt som ett öga hålls på ny nationell politik inom detta område. (ECP2)
3. Införa eller förstärka befintlig lagstiftning som reglerar så kallat smart arbete och uppmuntrar företag till sådant främjande. (ECP 7) EU bör säkerställa rätten att inte vara uppkopplad, göra mer för att ta itu med den digitala klyftan på arbetsplatsen och bedöma distansarbetets konsekvenser för hälsa, arbetstid och företagets prestationer. Det finns ett behov av att garantera en rättvis

¹⁰ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 1, 2, 7, 28, 30; Tyskland: 4.1, 4.2; Nederländerna: 4; Frankrike: 6; Italien: 5.a.1, 5.a.4, 6.1, 6.2.

digitalisering baserad på mänskliga rättigheter, förbättrade arbetsvillkor och kollektivförhandlingar. (diskussioner)

4. En integrerad sysselsättningspolitik på EU-nivå, där aktiva arbetsmarknadsåtgärder förblir centrala och alltmer samordnade (IT6.2), samtidigt som medlemsstaterna inriktar sig på att fortsätta sina reformansträngningar för att skapa gynnsamma förutsättningar för skapande av arbetstillfällen av god kvalitet. (diskussioner)
5. Vidta åtgärder för att säkerställa att sociala rättigheter är fullständigt skyddade och säkrade i händelse av konflikt med de ekonomiska friheterna, bland annat genom att införa ett protokoll om sociala framsteg i fördragen. (onlineplattform/diskussioner)
6. Säkerställa jämställdhet, i linje med EU:s jämställdhetsstrategi för 2020–2025. EU bör fortsätta att mäta jämställdheten genom ett jämställdhetsindex (dvs. attityder, lönegap, sysselsättning, ledarskap osv.), övervaka strategin årligen och vara transparent med resultaten, samt uppmuntra utbyte av sakkunskap och bästa praxis samt inrätta en eventuell mekanism för direkt återkoppling från medborgarna (t.ex. en ombudsman). (ECP28; IT 5.a.1) Det finns ett behov av att ta itu med löneskillnaderna mellan kvinnor och män och införa kvoter för högre befattningar. Det bör finnas mer stöd till kvinnliga företagare i affärsvärlden och kvinnor inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. (diskussioner)
7. Främja ungdomssysselsättning, till exempel genom finansiellt stöd till företag, men också genom att ge arbetsgivare och arbetstagare ytterligare stöd (NL4) och stödja unga företagare och unga egenföretagare, till exempel genom utbildningsverktyg och kurser. (diskussioner)
8. Främja sysselsättning för missgynnade grupper (NL4), särskilt bland personer med funktionsnedsättning.
9. Främja sysselsättning och social rörlighet och därmed ha full chans till självförverkligande och självbestämmande. (IT 5.a.4 & IT 6.1) Det skulle kunna finnas en långsiktig strategi för att se till att alla i vårt samhälle har rätt kompetens för att hitta ett arbete och förverkliga sina talanger, särskilt den unga generationen. (diskussioner) Det är viktigt att investera i människors färdigheter som är anpassade till arbetsmarknadens föränderliga behov och främja livslångt lärande genom bland annat utbytesprogram i alla skeden av livet och säkerställa rätten till livslångt lärande och rätten till utbildning. (FR6; DE 4.1) I detta syfte finns det ett behov av att stärka samarbetet mellan företag, fackföreningar och yrkesutbildningsanordnare (diskussioner).

14. [Förslag: Starkare socialpolitik](#)¹¹

Mål: Vi föreslår insatser för att minska ojämlikhet, bekämpa social utestängning och bekämpa fattigdom. Vi måste införa en övergripande strategi mot fattigdom som bland annat skulle kunna omfatta en förstärkt barngaranti och ungdomsgaranti, införande av minimilöner, en gemensam EU-ram för minimiinkomstsystem och anständiga subventionerade bostäder. Vi måste säkerställa ett fullständigt genomförande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, inbegripet dess relevanta överordnade mål för 2030, på EU-nivå samt på nationell, regional och lokal nivå på området "socialt skydd och social inkludering", med vederbörlig hänsyn till respektive befogenheter och subsidiaritets-

¹¹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 19, 20, 21, 25; Italien: 4.a.1.

och proportionalitetsprinciperna, och att inkludera ett protokoll om sociala framsteg i fördragen. Detta mål kan nås genom följande:

Åtgärder:

1. Stärka EU:s befogenheter på det socialpolitiska området och föreslå lagstiftning för att främja socialpolitiken och säkerställa lika rättigheter, inklusive hälsa, som är harmoniserade för hela EU, med beaktande av överenskomna bestämmelser och minimikrav inom hela territoriet (ECP 19 & 21). EU skulle kunna stödja och komplettera medlemsstaternas politik genom att bland annat föreslå en gemensam ram för minimiinkomster för att se till att ingen hamnar på efterkälken. Dessa åtgärder bör genomföras inom ramen för det fullständiga genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess handlingsplan. (diskussioner)
2. Inte äventyra välfärdsrättigheterna (folkhälsa, offentlig utbildning, arbetsmarknadspolitik). (IT 4.a.1)
3. Främja forskning om sociala frågor och hälsa i EU, i enlighet med prioriterade linjer som anses vara av allmänt intresse och som medlemsländerna enats om, och tillhandahålla lämplig finansiering. Detta skulle delvis kunna uppnås genom att stärka samarbetet mellan olika expertområden, mellan länder, studiecentrum (universitet osv.). (ECP 20)
4. Bevilja tillgång till hälso- och sjukvård för alla personer under 16 år i hela EU om dessa tjänster inte är tillgängliga i ett nationellt sammanhang. (diskussioner)
5. Se till att EU, tillsammans med arbetsmarknadens parter och nationella regeringar, stöder målinriktad tillgång till anständiga subventionerade bostäder för medborgarna, i enlighet med deras särskilda behov. Finansiella insatser bör delas mellan privata finansärer, hyresvärdar, mottagare av bostäder, medlemsstaternas regeringar på central och lokal nivå samt Europeiska unionen. (ECP25)

15. [Förslag: Demografisk omställning¹²](#)

Mål: Vi föreslår att man tar itu med de utmaningar som följer av den demografiska omställningen, som en kritisk faktor för Europas övergripande resiliens, särskilt låga födelsetal och en stadigt åldrande befolkning, genom att säkerställa stöd till människor under hela livscykeln. Detta bör omfatta omfattande åtgärder som riktar sig till alla generationer, från barn och ungdomar till familjer, till befolkningen i arbetsför ålder, till äldre personer som fortfarande är redo att arbeta samt till pensionärer eller vårdbehövande personer. Detta mål kan nås genom följande:

Åtgärder:

1. Säkerställa överkomlig och tillgänglig barnomsorg av god kvalitet i hela EU, så att mödrar och fäder på ett säkert sätt kan förena arbete och familjeliv. Detta bör när så är lämpligt inbegripa möjligheter till barnomsorg på eller nära arbetsplatsen. I vissa medlemsstater finns det också tillgång till omsorg över natten, vilket bör tjäna som exempel. Detta skulle dessutom kunna åtföljas av stödåtgärder såsom reducerade mervärdesskattesatser på saker som behövs för barn. Det är mycket viktigt att förebygga fattigdom och social utestängning bland barn. (ECP 22 & 26) Stärka barngarantin, som garanterar behövande barn tillgång till tjänster som utbildning och

¹² De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 21, 22, 23, 26, 27; Italien: 5.a.1.

- omsorg, hälso- och sjukvård, näring och boende, skulle kunna vara ett instrument för att uppnå detta. (onlineplattform, diskussioner)
2. Införa särskilt stöd till och skydd av arbete för ungdomar. Sådana åtgärder för befolkningen i arbetsför ålder bör inbegripa tillgång till kunskap för mödrar och fäder om deras återgång till arbetet. (ECP22) Förstärkning av ungdomsgarantin skulle kunna vara ett instrument för att förbättra tillgången för unga personer under 30 år till erbjudanden om sysselsättning av god kvalitet, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik. (diskussioner)
 3. Främja rätten till fri rörlighet för utbildning inom unionen, bland annat genom ömsesidigt erkännande av examina, betyg, färdigheter och kvalifikationer. (diskussioner)
 4. Förbättra lagstiftningen och genomförandet av den för att säkerställa stöd till familjer i alla medlemsstater, till exempel när det gäller föräldraledighet samt bidrag vid barns födelse och barnomsorg. (ECP 26 & IT 5.a.1) Bostäderna spelar en avgörande roll för att stödja familjer och bör åtgärdas. (plattform & diskussioner)
 5. Vidta åtgärder för att garantera att alla familjer åtnjuter samma familjerättigheter i alla medlemsstater. Detta bör inbegripa rätten att gifta sig och adoptera. (ECP 27)
 6. Främja flexibla pensionsåldrar genom att ta hänsyn till de äldres särskilda situation. När pensionsåldern fastställs bör det göras en differentiering beroende på yrke och på så sätt ta hänsyn till särskilt krävande arbete, både psykiskt och fysiskt. (ECP 21 & IT 5.a.1)
 7. Förebygga fattigdom bland äldre genom att införa minimipensioner. Sådana miniminivåer skulle behöva ta hänsyn till levnadsstandarden, fattigdomsgränsen och köpkraften i respektive medlemsstat. (ECP 21)
 8. Garantera lämplig social omsorg och hälso- och sjukvård till äldre personer. I samband med detta är det viktigt att beakta både samhällsbaserad vård och särskild vård. Åtgärderna måste också ta hänsyn till både vårdmottagare och vårdgivare. (ECP 23)
 9. Säkerställa hållbar utveckling och demografisk resiliens i de regioner som släpar efter för att göra dem mer levande och attraktiva, bland annat genom sammanhållningspolitiken. (onlineplattform & diskussioner)
 10. Vidta samordnade åtgärder på europeisk nivå för att samla in uppgifter uppdelade efter faktorer såsom kön och analysera demografiska trender, utbyta bästa praxis och kunskap samt stödja medlemsstaterna i utformningen och genomförandet av lämplig politik, bland annat genom att inrätta ett specialiserat EU-organ på detta område. (onlineplattform & diskussioner)

16. [Förslag: Finans- och skattepolitik](#)¹³

Mål: Vi föreslår att EU främjar framtidsinriktade investeringar med fokus på den gröna och digitala omställningen med en stark social dimension, med utgångspunkt i exemplen från NextGenerationEU och Sure-instrumentet. EU måste ta hänsyn till de sociala och ekonomiska konsekvenserna av kriget mot Ukraina och kopplingen mellan EU:s ekonomiska styrning och nya geopolitiska förhållanden, samt genom att stärka sin egen budget med hjälp av nya egna medel. Medborgarna vill skifta beskattningen bort från människor och små och medelstora företag och i riktning mot skattesmitare, stora förorenare och beskattning av de digitala jättarna, samtidigt som de vill att EU ska stödja medlemsstaternas och

¹³ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 1: 13, 31; Nederländerna: 2.3; Italien: 4.b.3, 4.b.6; Litauen: 9, 10.

de lokala myndigheternas förmåga att finansiera sig själva och använda EU-medel. Detta mål kan nå genom följande:

Åtgärder:

1. Harmonisera och samordna skattepolitiken i EU:s medlemsstater för att förhindra skatteundandragande och skatteflykt, undvika skatteparadis inom EU och inrikta sig på utlokalisering inom Europa, bland annat genom att se till att beslut i skattefrågor kan fattas med kvalificerad majoritet i Europeiska unionens råd Å andra sidan finns det rekommendationer från medborgarpaneler där det anges att beskattning är en fråga för enskilda länder, som har sina egna mål och förutsättningar. (ECP 13 & 31, IT 4.b.3, NL2.3)
2. Främja samarbete mellan EU:s medlemsstater för att se till att alla företag i EU betalar sin skäliga andel av skatterna. Införa en gemensam bolagsskattebas eller en lägsta effektiv skattesats. (NL3)
3. Se till att företagen betalar skatt där vinsterna görs. (ECP 13)
4. Se till att skattepolitiken stöder den europeiska industrin och förhindrar att arbetstillfällen går förlorade i Europa. (ECP 13 & 31)
5. Fortsätta att överväga gemensam upplåning på EU-nivå, i syfte att skapa gynnsammare lånevillkor och samtidigt upprätthålla en ansvarsfull finanspolitik på medlemsstatsnivå, (LT 9)
6. Stärka tillsynen över utnyttjandet och användningen av EU-medel, även på lokal och kommunal nivå.(LT10)

”EU i världen”

17. Förslag: Minska EU:s beroende av utländska aktörer i ekonomiskt strategiska sektorer

MÅL: Vi föreslår att EU vidtar åtgärder för att stärka sitt oberoende inom viktiga strategiska sektorer som jordbruksprodukter, strategiska ekonomiska varor, halvledare, medicinska produkter, innovativ digital teknik och miljöteknik samt energi, genom att

Åtgärder:

1. främja forskning, utveckling och innovation samt samarbete om detta mellan offentliga och privata partner,
2. upprätthålla en ambitiös agenda för handelsförhandlingar som kan bidra till att bygga upp motståndskraft och diversifiering av leveranskedjor, särskilt för råvaror, samtidigt som fördelarna med handel fördelas mer jämlikt och med fler partner, vilket begränsar vår exponering och vårt beroende av ett litet antal potentiellt riskabla leverantörer¹⁴,
3. öka motståndskraften i EU:s leveranskedjor genom att främja investeringar i strategiska sektorer i EU, lagra kritiska produkter och apparater och diversifiera försörjningskällorna för råvaror av avgörande betydelse,
4. investera ytterligare i fullbordandet av den inre marknaden och skapa lika villkor för att göra det mer attraktivt att producera och köpa dessa varor i EU,
5. ge stöd för att hålla sådana produkter tillgängliga och prismässigt överkomliga för europeiska konsumenter och minska beroendet utifrån, exempelvis med hjälp av struktur- och regionalpolitik, skattelättnader, subventioner, investeringar i infrastruktur och forskning, stärkt konkurrenskraft för små och medelstora företag samt utbildningsprogram för att hålla kvar sådan kompetens och sådana jobb i Europa som är relevanta för att trygga grundläggande behov¹⁵,
6. ge stöd till små lokala producenter i strategiska sektorer i alla medlemsstater genom ett EU-omfattande program¹⁶, med ökad användning av EU:s program och finansiella instrument, såsom InvestEU,
7. samarbeta bättre mellan medlemsstaterna för att hantera risker i leveranskedjan¹⁷.

18. Förslag: Minska EU:s beroende av utländska aktörer på energiområdet

MÅL: Vi föreslår att EU ska uppnå större oberoende när det gäller energiproduktion och energiförsörjning inom ramen för den pågående gröna omställningen genom att

¹⁴ Från debatter i arbetsgrupp och plenarsammanträde

¹⁵ Se rekommendation 1 från ECP4, rekommendation 2 från NCP Tyskland, panel 1 ”EU i världen”, och NCP Italien kluster 2, rekommendation 1, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

¹⁶ Se rekommendation 4 från ECP4 och NCP Italien kluster 2, rekommendationer 5 och 6, vidareutvecklade i arbetsgruppen.

¹⁷ Se den digitala plattformen och NCP Italien kluster 2, rekommendationer 2 och 3, vidareutvecklade i arbetsgruppen.

Åtgärder:

1. anta en strategi för att bli mer oberoende i energiproduktionen; ett europeiskt organ bör integrera de befintliga europeiska energimyndigheterna och bör samordna utvecklingen av förnybar energi och främja kunskapsutbyte¹⁸,
2. aktivt stödja projekt för kollektivtrafik och energieffektivitet, ett EU-omfattande nät för höghastighetståg för passagerar- och godstrafik, utbyggnad av ren och förnybar energiförsörjning (särskilt sol- och vindkraft) och alternativ teknik (såsom vätgas eller avfallsenergi) samt ändrad mentalitet i ett stadsmiljösammanhang, bort från den egna bilen till förmån för offentliga transporter, e-bilsdelning och cykling¹⁹,
3. säkerställa en korrekt och rättvis omställning, stödja särskilt utsatta medborgare, som står inför de största utmaningarna när det gäller omställningen till klimatneutralitet och som redan har problem med stigande energipriser på grund av energiberoendet och den senaste tidens tredubbling av energipriserna,
4. öka samarbetet kring bedömningen av användningen av kärnenergi i den pågående gröna omställningen i Europa, där man undersöker de kollektiva problem som den skulle kunna lösa eller skapa, med tanke på att den fortfarande används av många medlemsstater²⁰,
5. samarbeta med internationella partner för att få dem att förbinda sig till att uppnå ambitiösare mål och ta itu med klimatförändringarna i olika internationella forum, däribland G7 och G20,
6. koppla samman utrikeshandeln med klimatpolitiska åtgärder (t.ex. genom att lansera ett investeringspaket för klimatvänlig teknik och klimatvänliga innovationer, inklusive finansieringsprogram)²¹,
7. sträva efter gemensamma inköp av importerad energi och hållbara energipartnerskap för att minska det europeiska beroendet av energiimport, särskilt när det gäller gas och olja, och utveckla EU:s inhemska energikällor.

[19. Förslag: Fastställande av standarder inom och utanför EU för handels- och investeringsförbindelser](#)

MÅL: Vi föreslår att EU stärker den etiska dimensionen i sina handels- och investeringsförbindelser genom

Åtgärder:

1. att bevara och reformera vår multilaterala regelbaserade internationella handelsstruktur, och partnerskapen med likasinnade demokratier,
2. effektiv och proportionerlig EU-lagstiftning för att säkerställa att normerna för anständigt arbete tillämpas fullt ut i de globala värdekedjorna, inbegripet EU:s produktions- och leveransprocesser, och att varor som importeras respekterar kvalitativa etiska normer, hållbar utveckling och människorättsnormer, inklusive rättigheter för arbetstagare och facklig verksamhet, med möjlighet

¹⁸ Se rekommendation 14 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

¹⁹ Se rekommendation 2 från ECP4 och NCP Italy Cluster 2, rekommendation 4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁰ Se rekommendation 17 från ECP4 och NCP Italien kluster 2, rekommendation 4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²¹ Se rekommendation 1 från NCP Tyskland, panel 1 "EU i världen", vidareutvecklad i arbetsgruppen.

till certifiering av produkter enligt denna EU-lagstiftning²², och genom att delta i en EU-omfattande dialogprocess som syftar till att informera och upplysa om de miljömässiga och etiska konsekvenserna av politiska förändringar i den internationella handeln,

3. restriktioner för import och försäljning av produkter från länder som tillåter tvångsarbete och barnarbete, en regelbundet uppdaterad svart lista över företag och främjande av konsumenternas medvetenhet om barnarbete genom information via officiella EU-kanaler²³,
4. att följa upp och verkställa kapitel om hållbar utveckling i EU:s frihandelsavtal, inbegripet möjligheten till en sanktionsbaserad mekanism som en sista utväg,
5. Reformera EU:s allmänna preferenssystem så att det omfattar stränga villkorlighetsregler och verksamma övervaknings-, rapporterings- och dialogprocesser för att förbättra den inverkan som det allmänna preferenssystemet kan ha på handel, mänskliga rättigheter och utveckling i partnerländer, med tillbakadragande av handelsförmåner vid bristande efterlevnad.

20. Förslag: Fastställande av standarder inom och utanför EU för miljöpolitiska åtgärder

MÅL: Vi föreslår att EU stärker miljödimensionen i sina handelsförbindelser genom att

Åtgärder:

1. harmonisera och stärka miljömärkningen och införa obligatorisk märkning med miljöpoäng på alla produkter som kan köpas av konsumenter; miljöpoängen skulle beräknas utifrån utsläpp från produktion och transport samt skadligt innehåll, baserat på en förteckning över farliga produkter, och bör skötas och övervakas av en EU-myndighet²⁴,
2. skärpa miljönormerna för export av avfall och strama åt kontroller och sanktioner för att stoppa olaglig export; EU bör uppmuntra medlemsstaterna att återvinna sitt eget avfall och använda det för energiproduktion²⁵,
3. fastställa ett mål om att eliminera förorenande förpackningar genom att främja färre eller miljövänligare förpackningar²⁶, bygga partnerskap med utvecklingsländer, stödja deras infrastruktur och ha ömsesidigt fördelaktiga handelsavtal för att hjälpa dem i omställningen till gröna energikällor²⁷,
4. belöna länder som tillämpar höga hållbarhetsstandarder genom att erbjuda ytterligare tillträde till EU-marknaden för deras hållbara varor och tjänster, antingen unilateralt genom det allmänna preferenssystemet, bilateralt genom framförhandlade handelsavtal eller multilateralt genom initiativ inom Världshandelsorganisationen.

21. Förslag: Beslutsfattande och sammanhållning inom unionen

MÅL: Vi föreslår att EU förbättrar sin förmåga att fatta snabba och effektiva beslut inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp), tala med en röst och agera som en verkligt

²² Se rekommendation 3 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²³ Se rekommendation 11 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁴ Se rekommendation 13 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁵ Se rekommendation 15 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁶ Se rekommendation 16 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁷ Se rekommendation 12 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

global aktör, spela en positiv roll i världen och göra skillnad i hanteringen av eventuella kriser, särskilt genom att

Åtgärder:

1. särskilt inom ramen för Gusp, se till att de frågor som för närvarande beslutas genom enhällighet ändras så att de normalt sett beslutas genom kvalificerad majoritet²⁸,
2. basera samarbete inom säkerhets- och försvarspolitiken på den nyligen godkända strategiska kompassen och använda den europeiska fredsfaciliteten²⁹,
3. stärka den höga representantens roll för att se till att EU talar med en röst³⁰,
4. enas om en kraftfull vision och en gemensam strategi för att konsolidera EU:s enighet och beslutsförmåga för att förbereda EU på en ny utvidgning³¹,
5. snabbare ratificera handelsavtal som nyligen ingåtts utan att förhindra en ordentlig granskning och diskussion.

22. Förslag: Öppenhet i EU och dess förbindelser med medborgarna

MÅL: Vi föreslår att EU, särskilt i sina åtgärder på internationell nivå, inbegripet handelsförhandlingar, förbättrar sin tillgänglighet för medborgarna genom bättre information, utbildning, medborgardeltagande och insyn i verksamheten, särskilt genom att

Åtgärder:

1. stärka förbindelserna med medborgare och lokala institutioner för att förbättra öppenheten, nå ut till medborgarna och på ett bättre sätt kommunicera och diskutera med dem om konkreta EU-initiativ och på internationell nivå³²,
2. stärka medborgarinflytandet i EU:s internationella politik och direkta evenemang för medborgardeltagande, i stil med konferensen om Europas framtid, på nationell, lokal och europeisk nivå³³ och med aktivt deltagande av civilsamhällesorganisationer³⁴,
3. se till att alla berörda aktörer ger fullt stöd till medborgare som väljer att engagera sig i det civilsamhällesorganisationer, i likhet med vad som skett i samband med covid-19 och Ukraina,
6. anslå särskilda budgetmedel för att utveckla utbildningsprogram om hur EU fungerar och vilka värden EU vilar på, att erbjuda de medlemsstater som så önskar, så att de kan integrera dem i sina läroplaner (grundskola, gymnasium och universitet); dessutom skulle en särskild kurs om vad EU är och hur EU fungerar kunna erbjudas studenter som vill studera i ett annat europeiskt land genom Erasmusprogrammet; studenter som väljer denna kurs skulle prioriteras vid tilldelningen av Erasmusplatser,

²⁸ Se rekommendation 21 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

²⁹ Se den digitala plattformen, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³⁰ Se den digitala plattformen, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³¹ Se rekommendation 26 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³² Se rekommendation 18 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³³ Se rekommendation 19 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³⁴ Se rekommendation 19 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

4. förbättra sin mediestrategi genom att göra den mer synlig i sociala medier och aktivt främja dess innehåll och uppmuntra innovation genom att främja tillgängliga europeiska sociala medier³⁵.

23. Förslag: EU som en stark aktör på världsscenen för fred och säkerhet

MÅL: Vi föreslår att EU fortsätter att agera för att främja dialog och garantera fred och en regelbaserad världsordning³⁶, stärka multilateralismen och bygga vidare på EU:s långvariga fredsinitiativ, som bidrog till att EU tilldelades Nobelpriset 2012, och samtidigt stärka sin gemensamma säkerhet genom att³⁷

Åtgärder:

1. använda sina gemensamma väpnade styrkor för självförsvar men inte för någon form av aggressiva militära insatser, med kapacitet att ge stöd i kristider, inbegripet naturkatastrofer; utanför EU:s gränser skulle möjlighet finnas att sätta in styrkor under exceptionella omständigheter, företrädesvis inom ramen för ett rättsligt mandat från FN:s säkerhetsråd och därmed i enlighet med internationell rätt³⁸, utan konkurrens eller överlappning med Nato och med respekt för olika länders förhållande med Nato inom ramen för debatten om EU:s strategiska oberoende,
2. spela en ledande roll i uppbyggnaden av den globala säkerhetsordningen efter kriget i Ukraina med utgångspunkt i EU:s nyligen antagna strategiska kompass,
3. skydda sin strategiska forskning och sin kapacitet inom prioriterade sektorer som rymdsektorn, cybersäkerhet, den medicinska sektorn och miljön³⁹,
4. stärka den operativa kapacitet som behövs för att se till att klausulen om ömsesidigt bistånd i artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen är effektiv, och ge lämpligt EU-skydd till alla medlemsstater som utsätts för angrepp av ett tredjeländ,
5. fundera över hur desinformation och propaganda kan motverkas på ett objektivt och sakligt sätt.

24. Förslag: EU som en stark aktör på världsscenen för uppbyggande av förbindelser

MÅL: Vi föreslår att EU i sina förbindelser med tredjeländer bör

Åtgärder:

1. utnyttja sin kollektiva politiska och ekonomiska tyngd i större utsträckning, tala med en röst och agera enligt utan att enskilda medlemsstater splittrar unionen genom ett olämpligt bilateralt agerande⁴⁰,
2. stärka sin förmåga att utfärda sanktioner mot stater, regeringar, enheter, grupper eller organisationer samt enskilda personer som inte följer EU:s grundläggande principer, avtal och lagar och se till att redan befintliga sanktioner snabbt genomförs och verkställs; sanktioner mot

³⁵ Se rekommendation 25 från ECP4.

³⁶ Från debatten i arbetsgrupp och plenarsammanträde

³⁷ Se ändring 2 från Frankrikes nationella medborgarpanel/evenemang.

³⁸ Se rekommendation 20 från ECP4 och NCP Italien kluster 2, rekommendation 7, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

³⁹ Se ändring 2 från Frankrikes nationella medborgarpanel.

⁴⁰ Se rekommendation 24 från ECP4 och NCP Italien kluster 2, rekommendation 7, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

- tredjeländer bör stå i proportion till de utlösande faktorerna, vara ändamålsenliga och tillämpas i tid⁴¹,
3. främja hållbar och regelbaserad handel och samtidigt öppna nya handels- och investeringsmöjligheter för europeiska företag; bilaterala handels- och investeringsavtal är avgörande för att främja europeisk konkurrenskraft, men det behövs standarder och regler för att säkerställa lika villkor; EU måste förbli en aktiv och pålitlig partner genom förhandlingar om, ingående och genomförande av handelsavtal som också fastställer höga hållbarhetsstandarder,
 4. ingå viktiga internationella samarbetsavtal som union snarare än som enskilda länder⁴²,
 5. reformera EU:s handels- och investeringspolitik och ge den globala multilateralismen en nystart, med målet att skapa anständigt arbete och skydda grundläggande och mänskliga rättigheter, inbegripet rättigheter för arbetstagare och fackförbund, bevara miljön och den biologiska mångfalden och ligga i linje med Parisavtalet om klimatförändringar, värna offentliga tjänster av hög kvalitet, stärka Europas industribas; EU bör bidra till en nystart för global multilateralism genom en djupgående reform som bygger på demokrati och fred, solidaritet och respekt för mänskliga, sociala och miljömässiga rättigheter och en starkare roll för ILO,
 6. se till att kampen mot människohandel och olaglig invandring samt samarbete med avseende på lämpliga återvändandestrategier inkluderas i samarbets- och investeringsavtal med tredjeländer,
 7. bygga partnerskap med utvecklingsländer, stödja deras infrastruktur och använda ömsesidigt fördelaktiga handelsavtal för att hjälpa dem i omställningen till gröna energikällor⁴³,
 8. utveckla en effektivare och mer enhetlig politik för autokratiska system och hybridsystem och utveckla partnerskap med det civila samhällets organisationer i sådana länder,
 9. öka resurserna för EU:s valobservatörsuppdrag,
 10. erbjuda trovärdiga utsikter till anslutning för kandidatländer och potentiella kandidatländer för att främja fred och stabilitet i Europa och skapa välstånd för miljontals européer⁴⁴.

OBS: Flera medlemmar i arbetsgruppen ansåg att förslagen "Minska EU:s beroende av utländska aktörer på energiområdet" och "Öppenhet i EU och dess förbindelser med medborgarna" i synnerhet var frågor för andra arbetsgrupper. Några medlemmar ville uppmärksamma andra alternativ till enhällighet i rådet utöver omröstning med kvalificerad majoritet, såsom variabel geometri, undantagsklausuler och fördjupat samarbete. Vissa medlemmar i arbetsgruppen förespråkade att termen "hållbar" skulle användas i stället för "etisk" i förslaget "Fastställande av standarder inom och utanför EU för handels- och investeringsförbindelser". Det rådde delade meningar om huruvida anslutning av nya medlemsstater även i fortsättningen bör kräva enhällighet, dvs att alla nuvarande medlemsländer är överens. Åsikterna gick isär när det gällde i vilken utsträckning det bör finnas gemensamma väpnade styrkor. Två ledamöter nämnde möjligheterna för ett enat Irland om Nordirland skulle rösta för detta i enlighet med bestämmelserna i långfredsavsavtalet, och att EU skulle vara redo för en sådan situation.

⁴¹ Se rekommendation 22 från ECP4, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

⁴² Se rekommendation 1 om EU i världen från Nederländernas nationella medborgarpanel, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

⁴³ Se den digitala plattformen och plenardebatter, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

⁴⁴ Se den digitala plattformen, vidareutvecklad i arbetsgruppen.

”Värden och rättigheter, rättsstatsprincipen, säkerhet”

25. Förslag: Rättsstatsprincipen, demokratiska värden och europeisk identitet⁴⁵

Mål: Systematiskt upprätthålla rättsstatsprincipen i alla medlemsstater, särskilt genom att

Åtgärder:

1. se till att de värden och principer som fastställs i EU-fördragen och i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna är icke-förhandlingsbara, oåterkalleliga och oeftergivliga villkor för EU-medlemskap och anslutning; EU:s värden måste respekteras fullt ut i alla medlemsstater så att de kan fungera som en internationell standard och en pol för attraktionskraft genom diplomati och dialog; EU:s utvidgning bör inte undergräva EU:s regelverk när det gäller grundläggande värden och medborgerliga rättigheter⁴⁶,
2. göra europeiska värden konkreta för EU-medborgarna, särskilt genom ett mer interaktivt och direkt deltagande; i detta syfte bör EU-medborgarskapet stärkas, till exempel genom en stadga för EU-medborgarskapet med medborgarspecifika rättigheter och friheter samt en stadga för europeiska gränsöverskridande föreningar och ideella organisationer; de europeiska värdena bör också främjas genom ett ”ombordstigningspaket” som ger medborgarna didaktiska inslag och informationsmaterial, Slutligen bör en europeisk offentlig sfär som omfattar audiovisuella medier och onlinemedier utvecklas genom ytterligare EU-investeringar, befintliga EU-mediecentrum förbättras och de över 500 lokala europeiska sambandskontoren ges ytterligare stöd⁴⁷.
3. göra EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna allmänt tillämplig och verkställbar; dessutom bör det organiseras årliga konferenser om rättsstatsprincipen (efter kommissionens årliga rapport om rättsstatsprincipen) – med delegationer från alla medlemsstater, som inbegriper slumpmässigt utvalda medborgare med olika social bakgrund, offentliga tjänstemän, parlamentariker, lokala myndigheter, arbetsmarknadens parter och civilsamhället; organisationer, inbegripet det civila samhället, som främjar rättsstatsprincipen på fältet bör också få ytterligare stöd⁴⁸,
4. effektivt tillämpa och utvärdera tillämpningsområdet för förordningen om villkorlighet och andra rättsstatlighetsinstrument, och överväga utvidgningar till nya områden oavsett deras relevans för EU:s budget; eventuella nödvändiga rättsliga vägar, inbegripet fördragsändringar, bör övervägas för att bestraffa överträdelser av rättsstatsprincipen⁴⁹,
5. främja program inom utbildning och media som gör EU:s värden till en del av migranternas integrationsprocess och uppmuntrar till utbyte mellan migranter och EU-medborgare, i syfte att säkerställa deras framgångsrika integration inom EU:s samhällen och skapa medvetenhet bland EU-medborgarna om migrationsrelaterade frågor⁵⁰.

⁴⁵ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Den europeiska medborgarpanelen 2: 10, 11, 14 och 30; Belgiens nationella medborgarpanel: 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3; Tysklands nationella medborgarpanel: 5.1, 5.2; Nederländernas nationella medborgarpanel: 1.2.

⁴⁶ Rekommendation nr 14 från den europeiska medborgarpanelen. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3; den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 1.2.

⁴⁷ Rekommendation nr 11 från den europeiska medborgarpanelen 2; den tyska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 5.1, 5.2; debatt i arbetsgruppen.

⁴⁸ Rekommendation nr 11 från den europeiska medborgarpanelen 2. debatt i arbetsgruppen; plenardebatt.

⁴⁹ Rekommendation nr 10 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁵⁰ Rekommendation nr 30 från den europeiska medborgarpanelen 2.

26. Förslag: Uppgiftsskydd⁵¹

Mål: Garantera en mer skyddande och medborgarinriktad databehandlingspolitik, särskilt genom att

Åtgärder:

1. fullt ut genomföra den befintliga dataskyddslagstiftningen och granska den för att vid behov utvärdera inrättandet av starkare verkställighetsmekanismer för enheter som behandlar personuppgifter, något som för närvarande omfattas av oberoende nationella dataskyddsmyndigheters behörighet, med respekt för subsidiaritetsprincipen; sådana enheter bör åläggas strängare påföljder än de i det nuvarande genomförandet av förordningen, i proportion till sin årsomsättning (upp till 4 %), också möjligen genom ett förbud för deras verksamhet, och bli föremål för årlig oberoende revision^{52 53};
2. ge större verkan åt principen om inbyggt integritetsskydd som standardval, t.ex. genom att utvärdera och införa lättbegripliga, koncisa och användarvänliga harmoniserade formulär för samtycke till databehandling som tydligt anger vad som är nödvändigt och inte; användarna måste kunna ge eller dra tillbaka sitt samtycke till databehandling på ett enkelt, snabbt och permanent sätt^{54 55};
3. utvärdera och införa tydligare och mer skyddande regler om behandling av uppgifter om minderåriga, möjligen i EU:s allmänna dataskyddsförordning, bland annat genom att inrätta en särskild kategori för känsliga uppgifter om minderåriga och harmonisering av ålderströsklar för samtycke inom EU-medlemsstaterna; även om huvuddelen av genomförandet av integritetsregler och medvetandehöjande åtgärder bör ligga kvar inom medlemsstaternas behörighetsområde, bör EU också ha en starkare roll, t.ex. genom att skapa EU-befogenheter när det gäller medborgarutbildning i fråga om dataskydd⁵⁶;
4. bättre genomdriva behörighetskriterierna för de europeiska och nationella dataskyddsmyndigheterna när det gäller kvalifikationer och lämplighet, för att säkerställa högsta möjliga grad av oberoende för deras medlemmar^{57 58}.

⁵¹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Den europeiska medborgarpanelen 2: 7, 8 och 9; Nederländernas nationella medborgarpanel: 1.3, 4.3.

⁵² Rekommendation nr 7 från den europeiska medborgarpanelen 2. debatt i arbetsgruppen.

⁵³ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

⁵⁴ Rekommendation nr 9 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁵⁵ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

⁵⁶ Rekommendation nr 8 från den europeiska medborgarpanelen 2. den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 1.3 och 4.3.

⁵⁷ Rekommendationerna nr 7 och 8 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁵⁸ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

27. [Förslag: Medier, falska nyheter, desinformation, faktagranskning, cybersäkerhet](#)⁵⁹

Mål: Bekämpa desinformation genom att ytterligare främja mediernas oberoende och mångfald samt mediekompetens, särskilt genom att

Åtgärder:

1. införa en lagstiftning som tar itu med hot mot mediernas oberoende genom EU-omfattande minimistandarder, inbegripet en översyn av mediernas affärsmodell för att säkerställa integriteten och oberoendet för EU:s mediemarknad⁶⁰,
2. strikt genomdriva EU:s konkurrensbestämmelser inom mediesektorn för att förhindra stora mediemonopol och säkerställa mediepluralism och oberoende från otillbörlig politisk och/eller utländsk inblandning och/eller otillbörlig inblandning från företag; kvalitetsjournalistik, med etablerade höga etiska och självreglerande standarder, bör också främjas⁶¹,
3. inrätta ett EU-organ med ansvar för att ta itu med och bekämpa riktad desinformation och inblandning, öka situationsmedvetenheten och stärka faktagranskande organisationer och oberoende medier; telefonjourer och webbplatser som Europa direkt, där medborgare och nationella medier kan begära och få faktakontrollerad information om EU:s politik, bör också stödjas och främjas mer aktivt^{62 63},
4. främja medborgarnas mediekompetens och medvetenhet om desinformation och oavsiktlig spridning av falska nyheter, bland annat genom obligatoriska skolkurser; medlemsstaterna bör också uppmuntras att tillhandahålla tillräckliga mänskliga och ekonomiska resurser för detta ändamål⁶⁴,
5. bygga vidare på befintliga initiativ, såsom uppförandekoden om desinformation och det europeiska observatoriet för digitala medier (Edmo), för att kräva att onlineplattformar utfärdar tydliga uttalanden om de algoritmer de använder (varvid användarna får besluta om huruvida de samtycker till att bli föremål för dem) och de desinformationsrisker som användarna exponeras för, samtidigt som rätten till laglig yttrandefrihet och rätten till integritet skyddas^{65 66}.

⁵⁹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 2: 5, 12, 13, 17 och 28; Belgiens nationella medborgarpanel: 1,5.1, 2.1.1–2.4.3; Nederländernas nationella medborgarpanel: 3.1.

⁶⁰ Rekommendation nr 5 från den europeiska medborgarpanelen 2. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 2.1.1. Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 3.1.

⁶¹ Rekommendation nr 12 från den europeiska medborgarpanelen 2. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 2.1.4.

⁶² Rekommendationerna nr 17 och 28 från den europeiska medborgarpanelen 2. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 1.5.1, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2.

⁶³ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

⁶⁴ Rekommendationerna nr 5 och 28 från den europeiska medborgarpanelen 2. den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 2.3.2, 2.3.3.

⁶⁵ Rekommendation nr 28 från den europeiska medborgarpanelen 2; den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 2.3.1, 2.4.1, 2.4.2.

⁶⁶ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

[28. Förslag: Medier, falska nyheter, desinformation, faktagranskning, cybersäkerhet \(bis\)](#)

Mål: En starkare roll för EU när det gäller att motverka cybersäkerhetshot, särskilt genom att

Åtgärder:

1. stärka EU:s cybersäkerhetsbyrå (Enisa) för att ytterligare skydda enskilda personer, organisationer och institutioner mot it-säkerhetsöverträdelser och användning av artificiell intelligens för brottsliga ändamål; samtidigt bör den personliga integriteten och skyddet av personuppgifter skyddas^{67 68},
2. förbättra samordningen mellan nationella cybersäkerhetsmyndigheter och göra ytterligare ansträngningar för att säkerställa att EU-reglerna tillämpas väl på nationell nivå^{69 70}.

[29. Förslag: Antidiskriminering, jämlikhet och livskvalitet⁷¹](#)

Mål: Vidta åtgärder för att harmonisera levnadsvillkoren i hela EU och förbättra EU-medborgarnas socioekonomiska livskvalitet, särskilt genom att

Åtgärder:

1. i samråd med sakkunniga och arbetsmarknadens parter utveckla transparenta indikatorer för livskvalitet, inbegripet ekonomiska, sociala och rättsstatliga kriterier, i syfte att fastställa en tydlig och realistisk tidsplan för att höja de sociala standarderna och uppnå en gemensam socioekonomisk struktur i EU, bland annat genom att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter; dessa bör integreras i ramen för den ekonomiska styrningen och den europeiska planeringsterminen^{72 73},
2. öka och underlätta de direkta offentliga investeringarna i utbildning, hälso- och sjukvård, bostäder, fysisk infrastruktur, äldreomsorg och vård av personer med funktionsnedsättning; ytterligare investeringar bör också syfta till att garantera en lämplig balans mellan arbete och privatliv för medborgarna; sådana investeringar bör genomföras med full insyn, så att hela processen kan spåras⁷⁴,
3. uppmuntra beskattning av stora företag, bekämpa tillgången till skatteparadis och avskaffa dem inom EU, i syfte att öka de offentliga investeringarna inom prioriterade områden såsom utbildning

⁶⁷ Rekommendation nr 13 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁶⁸ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

⁶⁹ Rekommendation nr 13 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁷⁰ Fråga som även togs upp av arbetsgruppen för digital omställning.

⁷¹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 2: 1, 2, 21, 22 och 23; Nederländernas nationella medborgarpanel: 1.1.

⁷² Rekommendation nr 22 från den europeiska medborgarpanelen 2. debatt i arbetsgruppen.

⁷³ Fråga som även behandlats av arbetsgruppen för en starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning.

⁷⁴ Rekommendation nr 21 från den europeiska medborgarpanelen 2. den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 1.1.

(stipendier, Erasmus) och forskning; kampen mot skatteundandragande i hela EU bör också vara ett sätt att anskaffa medel för offentligt finansierade initiativ^{75 76},

4. tillhandahålla EU-omfattande kriterier för antidiskriminering på arbetsmarknaden och uppmuntra privata företag att anställa sådana personer som oftast är utsatta för diskriminering (t.ex. ungdomar, äldre, kvinnor, minoriteter), bland annat genom subventioner, och som ett andra steg genom tillfälliga kvoter; arbetsmarknadsparter bör vara nära knutna till detta; diskriminering utanför arbetsmarknaden bör också förebyggas genom lagstiftning, och jämställdhet bör främjas⁷⁷,
5. säkerställa inrättande och underlättande av förskolor till överkomliga priser, både inom den offentliga och den privata sektorn, och gratis barnomsorg för dem som behöver det⁷⁸.

30. Förslag: Djurrättigheter, jordbruk⁷⁹

Mål: Vidta kraftfulla åtgärder för att främja och garantera ett mer ekologiskt och klimatinriktat jordbruk, särskilt genom att

Åtgärder:

1. fastställa detaljerade, mätbara och tidsbundna minimikriterier för skydd av animalieproduktionens djur, i syfte att säkerställa högre djurskyddsstandarder i linje med införandet av hållbarhetsmål och på grundval av en strategi för ett integrerat livsmedelssystem^{80 81},
2. införa ekonomiska sanktioner för negativa externa effekter av jordbruksverksamhet (t.ex. utsläpp av växthusgaser, användning av bekämpningsmedel, överutnyttjande av vatten, långväga transporter osv.) på grundval av deras miljöpåverkan; jordbruksprodukter som importeras till EU bör också mätas på grundval av detta, inbegripet genom tullavgifter, som ett sätt att undanröja eventuella konkurrensfördelar till följd av lägre miljöstandarder⁸²,
3. minska subventionerna till massproduktion inom jordbruket när den inte bidrar till en hållbar omställning, och omdirigera de resurserna till att stödja samtidigt som man säkerställer ett miljömässigt hållbart jordbruk och säkerställer livsmedel till överkomliga priser^{83 84}.

⁷⁵ Rekommendation nr 23 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁷⁶ Fråga som även behandlats av arbetsgruppen för en starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning.

⁷⁷ Rekommendation nr 1 från den europeiska medborgarpanelen 2. debatt i arbetsgruppen.

⁷⁸ Rekommendation nr 2 från den europeiska medborgarpanelen 2. debatt i arbetsgruppen.

⁷⁹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 2: 3, 4 och 6.

⁸⁰ Rekommendation nr 3 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁸¹ Fråga som även behandlats av arbetsgruppen för klimatförändringar och miljö.

⁸² Rekommendation nr 4 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁸³ Rekommendation nr 6 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁸⁴ Fråga som även behandlats av arbetsgruppen för klimatförändringar och miljö.

”Digital omställning”

Europa måste bli världsledande och normgivare i den digitala omställningen och utforma en europeisk väg för uppbyggnaden av ett etiskt, människocentrerat, transparent och säkert digitalt samhälle. Europa måste vara ambitiös i sin strategi och till fullo utnyttja de möjligheter som digitaliseringen erbjuder, samtidigt som de risker och utmaningar som digitaliseringen är förknippad med hanteras. Digitaliseringen berör och måste beaktas på alla områden i vårt samhälle. I detta sammanhang hänvisades till den europeiska förklaringen om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet och förslag lades fram om att överväga en eventuell framtida stadga om digitala rättigheter.

Den ryska aggressionen mot Ukraina har bara förstärkt många av de aspekter som tas upp i förslagen, såsom behovet av digital suveränitet, ökat fokus på cyberförsvar och skydd mot desinformation. Det har även blivit uppenbart att konflikter i dag får konsekvenser på det digitala området, vilket väcker ytterligare frågor såsom de långsiktiga konsekvenserna av insamling av personuppgifter och den olagliga användningen av dessa uppgifter i framtiden.

31. [Förslag: Tillgång till digital infrastruktur](#)⁸⁵

Mål: Lika tillgång till internet är en grundläggande rättighet för alla europeiska medborgare. Vi föreslår att alla i Europa i praktiken ska ha tillgång till internet och digitala tjänster, och att suveräniteten för EU:s digitala infrastruktur ska stärkas.

Åtgärder:

1. Investera i innovativ europeisk digital infrastruktur av hög kvalitet (inklusive utveckling av 5G och 6G i Europa). (ECP1: rekommendationerna 40 och 47, nederländsk NCP 1)
2. Säkerställa snabb, säker och stabil tillgång till internet till överkomliga priser överallt i EU, inklusive för roaming, med prioritet att ge internetanslutning till ”vita zoner/döda områden”, landsbygdsområden och avlägsna och perifera regioner för att ta itu med den digitala klyftan mellan och inom medlemsstaterna och se till att ingen hamnar på efterkälken. (ECP1: rekommendationerna 17, 47 och nederländsk NCP 1)
3. Främja utbyggnad av digital och elektrisk infrastruktur på både offentliga och privata platser för att möjliggöra användning av elfordon och självkörande fordon. (debatt i arbetsgruppen)⁸⁶
4. Vidta åtgärder för att säkerställa rättvis och öppen konkurrens och förhindra monopol, inlåsnings effekter, datakoncentration och beroende av tredjeländer när det gäller infrastruktur och tjänster, och förbättra marknaderna ur konsumenternas perspektiv. (ECP1: rekommendation 17)
5. Prioritera barn, familjer, äldre samt utsatta grupper när det gäller tillgången till internet och hårdvara, i synnerhet när det gäller tillgång till utbildning, offentliga tjänster och hälso- och sjukvård. (ECP1: rekommendation 17 och debatt i arbetsgruppen)
6. Förbättra den digitala tillgången till och tillgängligheten för viktiga offentliga och privata tjänster för medborgare och företag, till exempel när det gäller administrativa förfaranden, och säkerställa inkluderande tillgång och stöd, t.ex. genom hjälpcentraler i samband med dessa tjänster. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)

⁸⁵ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 1 (ECP1): 17, 40, 47; Nationella medborgarpaneler (NCP), Nederländerna 1.

⁸⁶ Se länk till ECP 3, rekommendation 38 om infrastruktur för elfordon.

7. Harmonisera digitala standarder av hög kvalitet och förbättra säker rörlighet för data för att underlätta gränsöverskridande interoperabilitet. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)
8. Beakta den digitala infrastrukturens och digitaliseringens miljöpåverkan för att göra den digitala omställningen hållbar och sträva efter ett grönt digitalt samhälle. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)

32. [Förslag: Digital kompetens och digitala färdigheter som ger människor mer inflytande](#)⁸⁷

Mål: Vi föreslår att EU ser till att alla europeiska medborgare kan dra nytta av digitaliseringen genom att ge dem de digitala färdigheter och möjligheter som krävs.

Åtgärder:

1. Genom att bygga vidare på befintliga initiativ på europeisk nivå säkerställa tillgång till formell och icke-formell utbildning i digital kompetens och digitala färdigheter, även i skolornas läroplaner, i alla skeden av livet, med särskilt fokus på inkludering av utsatta grupper och äldre samt förbättring av barns digitala färdigheter på ett sätt som är förenligt med deras sunda utveckling, och hantering av digital ojämlikhet, inbegripet den digitala klyftan mellan könen. (ECP1: rekommendation 8, italiensk NCP 5.2, debatt i arbetsgruppen)
2. Säkerställa sund användning av internet genom att uppmuntra medlemsstaterna att genomföra utbildning i digitala färdigheter för alla åldersgrupper med standardprogram och läroplaner på europeisk nivå om bl.a. riskerna och möjligheterna med internet, användarrättigheter på nätet och nätetikett. (ECP1: rekommendation 47, debatt i arbetsgruppen)
3. Vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att digitaliseringen av samhället inte åsidosätter äldre personer och att tekniken är tillgänglig för dem genom att främja program och initiativ, till exempel i form av kurser som är anpassade till deras behov. Samtidigt bör det säkerställas att grundläggande tjänster också kan nås personligen och på icke-digital väg. (ECP1: rekommendation 34 och 47)
4. Införande av en EU-certifiering avseende digitala färdigheter i skolor som förbereder ungdomar för den framtida arbetsmarknaden. (ECP1: rekommendation 8)
5. Ta fram utbildningsinitiativ som samordnas på EU-nivå för att omskola och vidareutbilda arbetstagare så att de kan förbli konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden, även med särskilt beaktande av den kompetens och de färdigheter som behövs i små och medelstora företag, och för att utbilda digitala experter. (ECP1: rekommendation 8 och debatt i arbetsgruppen)
6. Åtgärder för att öka medvetenheten om befintliga digitala plattformar som för samman arbetstagare med arbetsgivare och hjälper folk att hitta jobb i EU, såsom Eures. (ECP1: rekommendation 8)
7. Ökade investeringar och insatser för att främja digitaliseringen av utbildning, inbegripet högre utbildning (debatt i arbetsgruppen/den flerspråkiga digitala plattformen).

⁸⁷ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 1 (ECP1): 8, 34, 47, nationella medborgarpaneler (NCP), Italien 5.2.

33. [Förslag: Ett säkert och tillförlitligt digitalt samhälle – cybersäkerhet och desinformation](#)⁸⁸

Mål: Vi föreslår att EU, för att ha ett säkert, motståndskraftigt och tillförlitligt digitalt samhälle, bör säkerställa ett effektivt och snabbt genomförande av befintlig lagstiftning och ha större befogenheter att förbättra cybersäkerheten, hantera olagligt innehåll och it-brottslighet, motverka och återhämta sig från cyberhot från icke-statliga aktörer och auktoritära stater och hantera desinformation.

Åtgärder:

1. Stärka Europols/Europeiska it-brottscentrumets kapacitet i fråga om ekonomiska resurser och personalresurser för att möjliggöra en mer proaktiv strategi för att bekämpa it-brottslighet och bygga upp gemensam europeisk cyberförsvarskapacitet mot storskaliga angrepp, inbegripet genom bättre samarbete. (ECP1: rekommendation 39, italiensk NCP 2.6, nederländsk NCP 1, debatt i arbetsgruppen)
2. Vidta nödvändiga åtgärder när det gäller att vara förberedd på och snabbt återhämta sig från storskaliga attacker och strömavbrott, till exempel genom att säkerställa att det finns motståndskraftig infrastruktur och alternativa kommunikationskanaler. (debatt i arbetsgruppen)
3. Säkerställa liknande påföljder och snabb och effektiv verkställighet i medlemsstaterna vid it-brottslighet genom bättre samordning av lokala, regionala och nationella cybersäkerhetscentrum och cybersäkerhetsmyndigheter. (ECP1: rekommendation 39)
4. Förbättra digital kompetens och kritiskt tänkande som ett sätt att motverka desinformation, hot på nätet och hatpropaganda samt mörka mönster (dark patterns) och förmånlig prissättning. (debatt i arbetsgruppen)
5. Bekämpa desinformation genom lagstiftning och riktlinjer som ålägger onlineplattformar och sociala medieföretag att ta itu med sårbarheter när det gäller desinformation och införa transparensåtgärder, inbegripet exempelvis AI-baserade algoritmer som kan belysa tillförlitligheten hos information på sociala medier och nya medier och förse användaren med källor till faktagranskad information. När algoritmer används bör människor behålla den slutliga kontrollen över beslutsprocesserna. (ECP1: rekommendation 46 och debatt i arbetsgruppen)
6. Stödja digitala plattformar som bidrar till mediepluralism och som tillhandahåller resurser och initiativ för att med full respekt för principen om mediefrihet bedöma hur trovärdig och opartisk informationen från traditionella medier (t.ex. tv, tidningar och radio) och andra medier är och informera medborgarna om nyheternas kvalitet. (ECP1: rekommendation 46)

34. [Förslag: Ett säkert och tillförlitligt digitalt samhälle – dataskydd](#)⁸⁹

Mål: Vi stöder datasuveränitet för enskilda, bättre medvetenhet och effektivare genomförande och tillämpning av befintliga dataskyddsregler (den allmänna dataskyddsförordningen) för att stärka den personliga kontrollen över egna uppgifter och begränsa missbruk av uppgifter.

Åtgärder:

1. Bättre förklara dataskyddsreglerna (den allmänna dataskyddsförordningen), öka transparensen och förbättra kommunikationen genom att skapa vägledning om texter om informerat samtycke som

⁸⁸ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 1 (ECP1): 39, 46, nationella medborgarpaneler (NCP), Litauen 2.6, Nederländerna 1.

⁸⁹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 1 (ECP1): 42, 43, 44, 45, nationella medborgarpaneler (NCP) Nederländerna 2.

använder ett enkelt och tydligt språk som är begripligt för alla, inklusive mer visuella sätt att ge samtycke till dataanvändning, åtföljt av en informationskampanj och säkerställa den kompetens som krävs för dem som behandlar uppgifter och ge råd till dem som behöver hjälp. (ECP1: rekommendation 42, 45 och nederländsk NCP 2)

2. Säkerställa att det gällande förbudet mot samtycke som standardalternativ när det gäller vidareutnyttjande eller återförsäljning av uppgifter tillämpas. (ECP1: rekommendation 42)
3. Säkerställa att användarnas begäranden om permanent radering av uppgifter följs upp inom en viss tidsram. (ECP1: rekommendation 42)
4. Tillhandahålla användarna tydlig och så kortfattad information som möjligt om hur och av vem uppgifterna kommer att användas. (ECP1: rekommendation 42)
5. Se till att icke-europeiska företag följer EU:s dataskyddsregler. (ECP1: rekommendationerna 42 och 43)
6. Uppmuntra till ett certifieringssystem på EU-nivå som på ett tillgängligt, tydligt och enkelt sätt återspeglar efterlevnaden av den allmänna dataskyddsförordningen och som är synligt på webbplatser och plattformar och som utfärdas av en oberoende certifierare på europeisk nivå. Systemet bör inte skapa oproportionerliga bördor för små och medelstora företag. (ECP1: rekommendation 44, debatt i arbetsgruppen)
7. Se till att medborgarna snabbt och effektivt får hjälp när de stöter på problem med att välja bort eller återkalla sitt samtycke. Därför måste inkräktande beteenden definieras bättre och riktlinjer och mekanismer för att välja bort och återkalla uppgifter och för att identifiera och bestraffa bedragare bör utarbetas på europeisk nivå. (ECP1: rekommendation 43 och debatt i arbetsgruppen)
8. Föreskriva sanktioner, inbegripet böter som står i proportion till företagets omsättning och begränsningar av företagets verksamhet, såsom att införa tillfälliga eller definitiva förbud mot oönskad databehandling och stödja att de genomförs av Europeiska datatillsynsmannen och de nationella organen. (ECP1: rekommendationerna 42, 43, och debatt i arbetsgruppen)

35. [Förslag: Digital innovation för att stärka den sociala och hållbara ekonomin](#)⁹⁰

Mål: Vi föreslår att EU främjar digitaliseringsåtgärder som stärker ekonomin och den inre marknaden på ett rättvist och hållbart sätt, ökar den europeiska konkurrenskraften inom teknik och innovation, stärker den digitala inre marknaden för företag av alla storlekar och gör Europa till världsledare inom digital omställning och människocentrerad digitalisering.

Åtgärder:

1. Införande eller förstärkning av lagstiftning som reglerar (människocentrerat) "smart arbete", med beaktande av konsekvenserna för arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa, till exempel genom att säkra rätten att inte vara uppkopplad. En "människocentrerad" strategi bör omfatta principen om "mänsklig kontroll". (ECP1: rekommendation nr 7 och debatt i arbetsgruppen⁹¹)
2. EU-lagstiftning som uppmuntrar företag att vara socialt ansvarsfulla och behålla högkvalitativa "smarta arbetstillfällen" i Europa och på så sätt undvika utflyttning av sådana arbetstillfällen till låglöneländer. Incitamenten kan vara ekonomiska och/eller anseendemässiga och man bör ta hänsyn till internationellt erkända kriterier för miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning. För att detta ska

⁹⁰ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: den europeiska medborgarpanelen 1 (ECP1): 7, 16, 17, nationella medborgarpaneler (NCP) Tyskland och Italien 1.3.

⁹¹ Se länk till arbetsgruppen för en starkare ekonomi.

- kunna ske bör EU inrätta en arbetsgrupp bestående av experter från alla berörda parter för att undersöka och stärka sådan lagstiftning. (ECP1: rekommendation 7)
3. Säkerställa mänsklig tillsyn över beslutsprocesser som inbegriper artificiell intelligens på arbetsplatsen och säkerställa att de algoritmer som används är transparenta. Ta hänsyn till de negativa effekterna av obegränsad digital övervakning på arbetsplatsen. Informera och samråda med arbetstagare innan man inför digital teknik som påverkar deras arbetsvillkor. Säkerställa att nya arbetsformer, såsom plattformarbete, respekterar arbetstagarnas rättigheter och säkrar adekvata arbetsvillkor. (debatt i arbetsgruppen)
 4. Ta initiativ till att stödja distansarbete, t.ex. kontorsutrymmen med tillgång till tillförlitlig och snabb internetuppkoppling och digital utbildning och tillhandahålla resurser för ergonomisk utrustning för distansarbete. (ECP1: rekommendation 17 och debatt i arbetsgruppen).
 5. Införa en allmänt tillgänglig digital resultattavla som skapar ett rangordningssystem som anger och jämför den nuvarande digitaliseringsnivån för EU:s företag. (tysk NCP)
 6. Åstadkomma en stark och konkurrenskraftig digital ekonomi och rättvist sprida fördelarna med den digitala omställningen över hela Europa genom att fokusera på teknik och innovation som drivkrafter för tillväxt, driva på omvälvande forskning i världsklass samt skapa utrymme för innovationsekosystem i alla regioner genom att förbättra verksamhetsmiljön för små och medelstora företag och uppstartsföretag och säkra rättvis tillgång till finansiering och genom att avskaffa rättsliga eller andra bördor som hindrar gränsöverskridande verksamhet. (Italiens medborgarpanel 1.3, debatt i arbetsgruppen och flerspråkiga digitala plattformen)
 7. Bygga upp en datainfrastruktur som bygger på europeiska värden. Genomföra principen "digitalt först" och "endast en gång" och underlätta digital och säker tillgång till data för innovation och företag. Uppmuntra till digitalisering av offentliga tjänster (debatt i arbetsgruppen och flerspråkiga digitala plattformen).
 8. Till fullo utnyttja potentialen hos en tillförlitlig och ansvarsfull användning av artificiell intelligens och utnyttja blockkedjeteknikens och molntjänsternas potential genom att fastställa skyddsåtgärder och standarder som säkerställer transparens och interoperabilitet, skapar förtroende och gör användningen enklare och genom att undvika diskriminerande och snedvridna algoritmer. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)
 9. Främja programvara med öppen källkod och dess användning inom utbildning samt fri tillgång till offentligt finansierad forskning och programvara. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)
 10. Införa en gemensam europeisk digital identitet för att underlätta gränsöverskridande digitala transaktioner och tjänster, med en ram av europeiska standarder och riktlinjer som tillhandahåller nödvändiga skyddsåtgärder. (debatt i arbetsgruppen, den flerspråkiga digitala plattformen)
 11. Bedöma möjligheten att digitalisera produktinformation för konsumtionsvaror och livsmedel genom en standardiserad europeisk app som möjliggör mer användarvänlig tillgång och som skulle tillhandahålla ytterligare information om produkterna och produktionskedjan. (ECP1: rekommendation 16)

”Demokratin i EU”

36. Förslag: Information till medborgarna, deltagande och ungdom

Mål: Öka medborgarnas deltagande och ungdomars delaktighet i demokratin på EU-nivå för att skapa en ”fullständig medborgarupplevelse” för européerna och se till att deras röst hörs även mellan valen och att deltagandet är effektivt. Därför bör man överväga vilken form av deltagande som är lämpligast för varje ämne, till exempel genom att vidta följande åtgärder:

1. Förbättra effektiviteten hos befintliga mekanismer för medborgardeltagande och utveckla nya mekanismer, i överensstämmelse med EU:s regelverk, och förbättra informationen om dem. All information om de utrymmen där man kan delta bör samlas⁹² på en integrerad officiell webbplats med olika funktioner⁹³. Det bör tas fram en mekanism för att övervaka politiska initiativ och lagstiftningsinitiativ som har sitt ursprung i deltagandedemokratis processer⁹⁴. Deltagandemekaniserna bör vara inkluderande och bör kunna nå ut till en bred publik. Det bör fästas vikt vid innehåll, ämnen och moderatorernas färdigheter. Mekaniserna bör innehålla en analys av hur den politik som diskuteras påverkar bland annat kvinnor och utsatta personer⁹⁵.
2. Öka frekvensen av interaktion online och offline mellan EU-institutionerna och unionsmedborgarna genom olika former av interaktion för att se till att medborgarna kan delta i EU:s beslutsprocess för att framföra sina synpunkter och få återkoppling, och skapa en stadga för EU-tjänstemän om medborgarnas deltagande⁹⁶.
3. Erbjud en användarvänlig digital plattform där medborgare, särskilt ungdomar, kan utbyta idéer, ställa frågor till EU-institutionernas företrädare och uttrycka sina åsikter om viktiga EU-frågor och lagstiftningsförslag. Plattformen bör också möjliggöra online-enkäter⁹⁷.
4. Förbättra och effektivisera de befintliga mekaniserna på europeisk, nationell och lokal nivå för att göra dem säkrare, mer tillgängliga, synliga och inkluderande⁹⁸.
5. Inkludera det organiserade civila samhället och regionala och lokala myndigheter samt befintliga strukturer såsom Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) och Regionkommittén⁹⁹ (ReK) i processen för medborgardeltagande¹⁰⁰.
6. Skapa ett system med lokala EU-fullmäktigeledamöter som ett sätt att minska avståndet mellan EU-institutionerna och EU-medborgarna¹⁰¹.
7. Hålla medborgarförsamlingar regelbundet, på grundval av rättsligt bindande EU-lagstiftning. Deltagarna måste väljas ut slumpmässigt, med kriterier för representativitet, och deltagande bör

⁹² Arbetsgruppens ändringar 3A och 3B.

⁹³ Rekommendationer nr 32 och 37 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens, Frankrikes och Nederländernas nationella paneler.

⁹⁴ Frankrikes nationella panel.

⁹⁵ Arbetsgruppens ändring 8, kortare formulering.

⁹⁶ Rekommendation nr 29 från den europeiska medborgarpanelen 2.

⁹⁷ Rekommendationer nr 19 och 32 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens och Frankrikes nationella paneler och Danmarks företrädare för nationella evenemang.

⁹⁸ Belgiens nationella panel.

⁹⁹ Arbetsgruppens ändring 7B.

¹⁰⁰ Belgiens nationella panel.

¹⁰¹ Slutlig rapport från Kantar, s. 85.

uppmuntras. Vid behov ska det finnas stöd från sakkunniga så att församlingsdeltagarna får tillräcklig information för att kunna förhandla. Om resultaten inte beaktas av institutionerna bör detta vederbörligen motiveras¹⁰². Att medborgarna och det civila samhället deltar och involveras i förväg är en viktig grund för politiska beslut som ska fattas av valda företrädare. EU bygger på representativ demokrati: i samband med valet till Europaparlamentet ger medborgarna ett tydligt mandat till sina företrädare och uttrycker sig indirekt om EU:s politik¹⁰³.

8. Tillhandahålla ökat strukturellt stöd, ekonomiskt och på annat sätt, till det civila samhället, särskilt till det civila samhället för ungdomar, och stödja lokala myndigheter när det gäller att inrätta lokala ungdomsråd¹⁰⁴. Detta skulle kunna uppnås genom en särskild pelare i den europeiska handlingsplanen för demokrati när det gäller involvering av det civila samhället och arbetsmarknadens parter, och genom en särskild strategi för det civila samhället¹⁰⁵.
9. Införa en "ungdomskontroll" av lagstiftningen, som omfattar både en konsekvensbedömning och en samrådsmekanism med företrädare för ungdomar, när lagstiftningen anses påverka ungdomar¹⁰⁶.
10. Stärka samarbetet mellan EU:s lagstiftare och det civila samhällets organisationer för att utnyttja den koppling mellan beslutsfattare och medborgare som det civila samhällets organisationer utgör¹⁰⁷.
11. Sammanfatta medborgarnas deltagande i en EU-stadga för medborgarnas deltagande i EU-frågor.

[37. Förslag: Information till medborgarna, deltagande och ungdom \(bis\)](#)

Mål : Göra Europeiska unionen mer begriplig och tillgänglig och stärka¹⁰⁸ en gemensam europeisk identitet, särskilt genom att vidta följande åtgärder:

1. Garantera en miniminivå när det gäller utbildning om EU och särskilt dess demokratiska processer, inklusive den europeiska integrationens historia och unionsmedborgarskapet. Människor i alla åldrar bör kunna dra nytta av sådana program, som bör utformas på ett engagerande och åldersanpassat sätt, till exempel genom utarbetande av särskilda program och särskilt utbildningsmaterial för barn och skolor¹⁰⁹ och civilsamhällesorganisationer som är verksamma inom icke-formell utbildning¹¹⁰.
2. Göra tillförlitlig information om EU lättillgänglig på ett inkluderande sätt för alla medborgare. EU-institutionerna bör använda ett mer tillgängligt språk och undvika att använda byråkratisk jargong i sin kommunikation. De bör sträva efter att upprätthålla kvaliteten och sakkunskapen i denna information och samtidigt anpassa informationen till olika kommunikationskanaler och målgruppsprofiler¹¹¹. Man bör till exempel överväga att skapa en mobilapplikation där information

¹⁰² Rekommendation nr 39 från europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens tredje nationella panel.

¹⁰³ Arbetsgruppens ändring 10A, kortare formulering.

¹⁰⁴ Danmarks företrädare för nationella evenemang.

¹⁰⁵ Arbetsgruppens ändring 54C.

¹⁰⁶ Danmarks företrädare för nationella evenemang.

¹⁰⁷ Danmarks företrädare för nationella evenemang.

¹⁰⁸ Arbetsgruppens ändring 15 A, kompromissformulering.

¹⁰⁹ Rekommendationer 24, 36 och 38 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens nationella panel.

¹¹⁰ Arbetsgruppens ändring 16 C.

¹¹¹ Rekommendation nr 33 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens, Frankrikes och Nederländernas nationella paneler.

om EU:s politik presenteras på ett tydligt språk¹¹². En särskild insats bör göras för att nå ut till ungdomar genom digitala medier, ungdomsrörelser och olika "ambassadörer" (organisationer och individer) som förklarar¹¹³ EU-projektet¹¹⁴.

3. Öka användningen av artificiell intelligens och översättningsteknik för att kringgå¹¹⁵ språkbarriärer¹¹⁶ och säkerställa tillgänglighet och användbarhet för alla digitala verktyg för personer med funktionsnedsättning¹¹⁷.
4. Försvara och stödja fria, pluralistiska och oberoende medier och – utan att tumma på mediernas frihet och oberoende – uppmuntra medieföretag, inklusive offentliga programföretag och offentliga nyhetsbyråer och europeiska medier, att mer regelbundet ta upp EU-frågor, för att säkerställa en regelbunden och allsidig täckning i alla EU:s medlemsstater¹¹⁸. Det är angeläget att intensifiera kampen mot desinformation och utländsk inblandning och säkerställa skyddet av journalister¹¹⁹.
5. Föra Europa närmare medborgarna genom att förbättra¹²⁰ kontaktpunkter och särskilda nav, eller "Europahus", på lokal nivå för att tillhandahålla resurser, information och råd till medborgarna i EU-frågor samt lyssna på deras synpunkter och delta i diskussioner med föreningar för att bidra till att sprida medborgarnas åsikter på EU-nivå¹²¹.
6. Vidta ytterligare åtgärder för att stärka européernas gemensamma identitet, till exempel genom en EU-fond för stöd till interaktion online och offline (dvs. utbytesprogram, paneler och möten) med både kort och längre varaktighet mellan EU-medborgare eller skapande av gemensamma idrottsevenemang och idrottslag, eller genom att göra Europadagen (den 9 maj) till en ytterligare¹²² europeisk helgdag för alla EU-medborgare¹²³.

38. Förslag: Demokrati och val

Mål: Stärka den europeiska demokratin genom att bygga upp dess grundvalar, öka deltagandet i val till Europaparlamentet, främja en gränsöverskridande debatt om EU-frågor och säkerställa en stark koppling mellan medborgarna och deras folkvalda företrädare, särskilt genom att göra följande:

1. Säkerställa skyddet av de EU-värden som fastställs i fördragen, bl.a. rättsstatsprincipen och en stark social modell¹²⁴, som ligger till grund för den europeiska demokratin. I sina relationer med tredjeländer bör EU först och främst säkerställa starka gemensamma demokratiska värderingar inom sina gränser. Endast efter att detta har uppnåtts kan Europeiska unionen vara en ambassadör för vår

¹¹² Rekommendation nr 26 från den europeiska medborgarpanelen 2.

¹¹³ Arbetsgruppens ändring 17.

¹¹⁴ Belgiens nationella panel.

¹¹⁵ Arbetsgruppens ändring 18A.

¹¹⁶ Rekommendation nr 25 från den europeiska medborgarpanelen 2.

¹¹⁷ Arbetsgruppens ändring 18B.

¹¹⁸ Rekommendation nr 31 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens och Nederländernas nationella paneler.

¹¹⁹ Ändring 19A, omformulering för att passa texten.

¹²⁰ Arbetsgruppens ändring 21, kompromiss.

¹²¹ Belgiens och Frankrikes nationella paneler.

¹²² Arbetsgruppens ändring 23B.

¹²³ Rekommendation nr 27 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens nationella panel.

¹²⁴ Arbetsgruppens ändring 25C.

demokratiska modell i de länder som är redo och villiga att genomföra den, genom diplomati och dialog¹²⁵.

2. I undantagsfall anordna en folkomröstning i hela EU som ska utlysas av Europaparlamentet i frågor som är särskilt viktiga för alla EU-medborgare¹²⁶.
3. Ändra EU:s vallag för att harmonisera valvillkoren (rösträttsålder, valdatum, krav på valdistrikt, kandidater, politiska partier och deras finansiering) inför valet till Europaparlamentet samt gå mot att rösta på unionsövergripande eller ”transnationella listor”¹²⁷ med kandidater från flera medlemsstater, efter det att hänsyn¹²⁸ tagits till de åsikter som uttryckts av medborgare i EU:s medlemsstater i denna fråga¹²⁹.
 -) Vissa av Europaparlamentets ledamöter bör väljas genom en EU-omfattande lista. Resten bör väljas i medlemsstaterna¹³⁰.
 -) Denna reform bör också syfta till att underlätta digitala röstningsmöjligheter¹³¹ och garantera effektiv rösträtt för personer med funktionsnedsättning¹³².
4. Stärka banden mellan medborgarna och deras folkvalda företrädare, med beaktande av nationella särdrag och medborgarnas önskan att befinna sig närmare de folkvalda företrädarna i Europaparlamentet och de nationella parlamenten och att få gehör för sina synpunkter i form av konkreta åtgärder¹³³. Detta är en allmängiltig fråga, och människor i alla åldrar bör engageras¹³⁴.
 -) EU-medborgarna bör få mer att säga till om när det gäller vem som väljs till ordförande för kommissionen. Detta skulle kunna uppnås antingen genom direktval av kommissionens ordförande¹³⁵ eller genom ett system med toppkandidater¹³⁶.

¹²⁵ Rekommendation nr 14 från den europeiska medborgarpanelen.

¹²⁶ Rekommendation nr 18 från den europeiska medborgarpanelen. OBS! Medborgarnas företrädare förklarade att denna bör genomföras och användas på ett omdömesgillt sätt.

¹²⁷ Företrädare för Europeiska kommissionen förklarade att den bör genomföras efter en övergångsperiod, så att den inte hastas igenom.

¹²⁸ Arbetsgruppens ändring 28 E,G,H.

¹²⁹ Rekommendation nr 16 från den europeiska medborgarpanelen 2; Nederländernas 20:e nationella panel; den nationella panelen var oense om ”transnationella listor”.

¹³⁰ Baserat på rekommendation nr 16 från den europeiska medborgarpanelen 2; diskussion i arbetsgruppen.

¹³¹ Rekommendation nr 19 från den europeiska medborgarpanelen 2 och den flerspråkiga digitala plattformen.

¹³² Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

¹³³ Arbetsgruppens ändring 32B.

¹³⁴ Rekommendation nr 36 från den europeiska medborgarpanelen 2; Belgiens och Frankrikes nationella paneler.

¹³⁵ Frankrikes nationella panel (”*val av Europeiska kommissionens ordförande genom allmänna val*”), flerspråkiga digitala plattformen (slutlig rapport från Kantar: *en grupp diskuterar möjligheten till ett direkt medborgarval av kommissionens ordförande*).

¹³⁶ Europaparlamentets ståndpunkt: *Toppkandidaten för det europeiska politiska parti som har fått den högsta andelen röster i valet till Europaparlamentet, och som kan stödjas av en majoritet av Europaparlamentets ledamöter, ska väljas till Europeiska kommissionens ordförande. Om en koalitionsmajoritet inte kan uppnås bör uppdraget tilldelas nästa toppkandidat. I detta syfte får europeiska politiska partier nominera kandidater till posten som kommissionsordförande. Paulo Rangel: för att stärka processen med toppkandidater bör Europaparlamentet och Europeiska rådet byta uppgifter med varandra, vilket förutsätter en fördragsändring: parlamentet skulle föreslå kommissionens ordförande och rådet skulle godkänna honom eller henne. Flerspråkiga digitala plattformen (slutlig rapport från Kantar: ”*En grupp av bidrag tar upp valet av kommissionens ordförande och utnämningen av kommissionsledamöter, inklusive systemet med toppkandidater, och ett direkt medborgarval av kommissionens**

- J Europaparlamentet bör ha rätt att ta initiativ till lagstiftning så att det kan föreslå¹³⁷ vilka ämnen som ska diskuteras och därefter anta de texter som behövs för att följa upp de rekommendationer som utarbetas under överläggningarna¹³⁸.
- J Europaparlamentet bör besluta om EU:s budget eftersom det är parlamentets rätt på nationell nivå¹³⁹.
- J De politiska partierna, det civila samhällets organisationer och fackföreningarna bör bli mer livliga och tillgängliga så att medborgarna blir mer delaktiga och engagerade i den europeiska demokratin¹⁴⁰. Detta skulle också bidra till att stimulera införandet av EU-frågor i offentliga debatter via politiska partier, det organiserade civila samhället och arbetsmarknadens parter, inte bara under valet till Europaparlamentet utan även före nationella, regionala och lokala val¹⁴¹.
Demokratin är förankrad i institutionerna och i samhället i stort, även på arbetsplatsen genom arbetsmarknadsparternas roll¹⁴².

39. Förslag: EU:s beslutsprocess

Mål: Förbättra EU:s beslutsprocess för att säkerställa EU:s förmåga att agera, samtidigt som man tar hänsyn till alla medlemsstaters intressen och garanterar en öppen och begriplig process för medborgarna, särskilt genom att göra följande:

1. Ompröva besluts- och omröstningsreglerna i EU-institutionerna genom att fokusera på frågan om enhällighet, som gör det mycket svårt att nå en överenskommelse, samtidigt som man säkerställer en rättvis beräkning av röstviktningen så att små länders intressen skyddas¹⁴³.
 - J Alla frågor som beslutas genom enhällighet bör ändras och i stället beslutas genom kvalificerad majoritet. De enda undantagen bör vara antagandet av nya medlemmar till EU och ändringar av EU:s grundläggande principer enligt artikel 2 i EU-fördraget och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹⁴⁴.

ordförande). EYE, s. 23: "Kandidaterna till posten som kommissionsordförande bör inte väljas i hemliga förhandlingar mellan de största partierna. Vi borde stärka systemet med så kallade toppkandidater, där varje parti inför valkampanjen tillkännager vem de vill se som kommissionsordförande om de uppnår majoritet. Den blivande ordföranden skulle kunna få ett starkare band till EU-befolkningen genom att aktivt delta i kampanjen och interagera direkt med medborgarna."; diskussion i arbetsgruppen.

¹³⁷ Arbetsgruppens ändring 34C.

¹³⁸ Belgiens nationella panel (3.2), Frankrikes nationella panel (11), flerspråkiga digitala plattformen (slutlig rapport från Kantar: "När det gäller Europaparlamentet är det vanligaste förslaget från bidragslämnarna att det ska få verklig initiativrätt på lagstiftningsområdet").

¹³⁹ Rådet anser inte att detta förslag bygger på en rekommendation från medborgarna. Det är därför inte i linje med den överenskomna metoden.

¹⁴⁰ Flerspråkiga digitala plattformen (slutrapport från Kantar: "Enligt ett annat bidrag bör parterna bli mer tillgängliga för människor med olika kulturell eller socioekonomisk bakgrund").

¹⁴¹ Regionkommittén i arbetsgruppen.

¹⁴² Arbetsgruppens ändring 38, kompromissformulering.

¹⁴³ Rekommendation nr 20 från den europeiska medborgarpanelen 2.

¹⁴⁴ Rekommendation nr 21 från den europeiska medborgarpanelen 4.

2. Säkerställa insyn i beslutsfattandet, göra det möjligt för oberoende medborgarobservatörer att nära följa beslutsprocessen, garantera rätten till bredare tillgång till handlingar¹⁴⁵ och på grundval av detta utveckla starkare band och en förstärkt dialog mellan medborgarna och EU-institutionerna¹⁴⁶.
 -) EU måste förbättra insynen i sin beslutsprocess och sina institutioner. Exempelvis bör rådets och Europaparlamentets möten, inklusive omröstningarna, sändas online på samma sätt. Detta skulle göra det möjligt för intresserade medborgare att följa EU:s beslutsprocess och utkräva ansvar av politiker och beslutsfattare¹⁴⁷. Europaparlamentets undersökningsrätt bör stärkas.
 -) EU:s beslutsprocess bör vidareutvecklas så att nationella, regionala och lokala företrädare, arbetsmarknadens parter och det organiserade civila samhället involveras i större utsträckning¹⁴⁸. Det interparlamentariska samarbetet och den interparlamentariska dialogen bör stärkas. Europaparlamentet bör också göra de nationella parlamenten mer delaktiga i lagstiftningsförfarandet, t.ex. genom deltagande i utfrågningar¹⁴⁹. Dessutom bidrar ett bättre deltagande av den lokala och regionala nivån och Regionkommittén till att de erfarenheter som gjorts vid genomförandet av EU-lagstiftningen beaktas på ett bättre sätt¹⁵⁰.
3. Överväga att ändra EU-institutionernas namn för att klargöra deras funktioner och respektive roll i EU:s beslutsprocess för medborgarna¹⁵¹.
 -) EU:s beslutsprocess bör bygga på en tydligare och mer begriplig struktur som liknar de nationella systemen¹⁵² och uttryckligen återspeglar fördelningen av befogenheter mellan EU-institutionerna och medlemsstaterna¹⁵³.
 -) Europeiska unionens råd skulle till exempel kunna kallas EU:s senat och Europeiska kommissionen skulle kunna kallas EU:s verkställande kommission¹⁵⁴.
4. Stärka Europeiska unionens möjligheter att leverera på viktiga områden¹⁵⁵.
5. Säkerställa lämpliga mekanismer och processer för civil och social dialog i alla skeden av EU:s beslutsprocess, från konsekvensbedömning till utformning och genomförande av politiken¹⁵⁶.

¹⁴⁵ Arbetsgruppens ändring 43.

¹⁴⁶ Rekommendation nr 34 från den europeiska medborgarpanelen 2; Nederländernas nationella panel.

¹⁴⁷ Diskussion i arbetsgruppen baserad på rekommendation nr 34 från den europeiska medborgarpanelen 2; Nederländernas nationella panel, flerspråkiga digitala plattformen (slutlig rapport från Kantar: *”Det är viktigt med ökad insyn och ökade möjligheter för medborgarna att bli delaktiga”*).

Detta gäller även i EU:s beslutsprocess.

¹⁴⁸ Diskussion i arbetsgruppen (presentation av de nationella parlamenten och Regionkommittén).

¹⁴⁹ Arbetsgruppens ändring 45C.

¹⁵⁰ Arbetsgruppens ändring 46B.

¹⁵¹ Rekommendation nr 15 från den europeiska medborgarpanelen 2

¹⁵² Diskussionsgrupp baserad på det behov som uttrycktes i rekommendation nr 15 från den europeiska medborgarpanelen 2 om att ”klargöra EU-institutionernas funktioner”, flerspråkiga digitala plattformen (slutrapport från Kantar: *”Det finns också (...) förslag om att fördjupa tvåkammarslagstiftningen i EU”*).

¹⁵³ Arbetsgruppens ändring 48B.

¹⁵⁴ Rekommendation nr 15 från den europeiska medborgarpanelen 2.

¹⁵⁵ Diskussion i arbetsgruppen.

¹⁵⁶ Arbetsgruppens ändring 52A.

6. Reformera Europeiska unionens funktionssätt genom att i högre grad involvera arbetsmarknadens parter och det organiserade civila samhället. Man bör stärka de befintliga strukturerna för att bättre återspegla EU-medborgarnas behov och förväntningar i beslutsprocessen, med tanke på deras betydelse i det europeiska demokratiska livet. Inom denna ram är det viktigt att stärka EESK:s institutionella roll och dess roll som förmedlare och garant för verksamhet inom deltagandedemokratin, såsom en strukturerad dialog med civilsamhällesorganisationer och medborgarpaneler. Ett livligt civilsamhälle är avgörande för Europeiska unionens demokratiska liv¹⁵⁷.
7. Återuppta diskussionen om konstitutionen, där så är relevant, så att vi blir bättre på att sluta upp bakom våra värden. En konstitution kan bidra till tydlighet, involvering av medborgarna och en samsyn om beslutsprocessen¹⁵⁸.

40. Förslag: SUBSIDIARITET

1. Aktiv subsidiaritet och flernivåstyre är centrala principer och grundläggande inslag för EU:s funktionssätt och demokratiska ansvarsskyldighet¹⁵⁹.
2. EU bör se över den mekanism som gör det möjligt för de nationella parlamenten att bedöma om nya lagstiftningsförslag på EU-nivå inte inkräktar på deras rättsliga befogenheter, och de nationella parlamenten bör också ges möjlighet att lägga fram ett lagstiftningsinitiativ på EU-nivå. Sådana mekanismer bör också utvidgas till att omfatta alla regionala parlament inom EU som har lagstiftningsbefogenheter¹⁶⁰.
3. Regionkommittén bör reformeras så att den omfattar lämpliga kanaler för dialog för regioner samt städer och kommuner och ges en större roll¹⁶¹ i den institutionella arkitekturen i frågor där territoriella effekter berörs¹⁶².
4. En systematisk användning av en subsidiaritetsdefinition som alla EU-institutioner gemensamt kommit överens om skulle kunna bidra till att klargöra om beslut måste fattas på europeisk, nationell eller regional nivå¹⁶³.
5. Arbetsmarknadens parter och det organiserade civila samhället bör involveras bättre i beslutsprocessen, med tanke på deras betydelse i det europeiska demokratiska livet. Ett livligt samhälle är avgörande för EU:s demokratiska liv¹⁶⁴.

¹⁵⁷ EESS, kompromissformulering.

¹⁵⁸ Rekommendation 35 från den europeiska medborgarpanelen; Frankrikes nationella panel plus arbetsgruppens kombinerade ändringar 51C och D.

¹⁵⁹ Arbetsgruppens ändring 53D.

¹⁶⁰ Diskussion i arbetsgruppen; de nationella parlamenten.

¹⁶¹ Diskussion i arbetsgruppen, ReK och EESK. Slutlig rapport från Kantar, s. 85.

¹⁶² Arbetsgruppens ändring 58B.

¹⁶³ Arbetsgruppens ändring 59B.

¹⁶⁴ Diskussion i arbetsgruppen, arbetsmarknadens parter och flera andra medlemmar.

27/4/2022

Vi uppmanar EU-institutionerna att omsätta arbetsgruppens slutsatser i praktiken och genomföra dem på ett effektivt sätt. Detta skulle kunna förverkligas genom de möjligheter som Lissabonfördraget redan erbjuder och, vid behov, genom att man begär att ett europeiskt konvent ska inledas¹⁶⁵.

¹⁶⁵ Arbetsgruppens ändring 63 A, kompromissformulering.

”Migration”

41. [Förslag: Reguljär migration](#)¹⁶⁶

Mål: Stärka EU:s roll när det gäller laglig migration

Åtgärder:

1. Inleda en kommunikationskampanj i hela EU för att Eures (europeiska nätverket för arbetsförmedlingar), EU:s migrationsportal och EU:s verktyg för kartläggning av kompetensen hos personer från länder utanför EU ska bli mer välkända av EU-medborgarna och oftare användas av EU-företag vid rekrytering (rekommendation 6).
2. Inrätta en europeisk enhet för migranternas tillträde till EU:s arbetsmarknad eller alternativt utöka befogenheterna för det europeiska nätverket för arbetsförmedlingar (Eures), till exempel genom att förbättra projekten för kompetenspartnerskap (rekommendation 7 och arbetsgruppens debatt), med möjlighet att online och i avreselandet matcha utbud och efterfrågan på kompetens på grundval av bedömningskriterier (rekommendation 9 och arbetsgruppens debatt). EU bör uppmuntra medlemsstaterna att förenkla mottagandet och integreringen av lagliga migranter och deras tillträde till EU:s arbetsmarknad genom bättre samverkan mellan de olika berörda förvaltningarna (arbetsgruppens debatt).
3. Förbättra blåkortsdirektivets funktion och genomförande för att attrahera den kompetens som EU:s ekonomi behöver (rekommendation 7 och arbetsgruppens debatt), med beaktande av risken för kompetensflykt (åtgärd 1, förslag II).
4. Främja konvergens uppåt och harmonisering vad gäller arbetsvillkoren i hela unionen för att bekämpa ojämlika arbetsvillkor och säkerställa en effektiv EU-politik för arbetskraftsmigration och arbetstagar rättigheter. I detta sammanhang stärka fackföreningarnas roll på nationell och transnationell nivå (rekommendation 28 och arbetsgruppens debatt) i samarbete med arbetsgivarorganisationer (plenardiskussion).
5. Öka insatserna för att informera och utbilda medlemsstaternas medborgare i frågor som rör migration och integration (rekommendation 30, Litauens rekommendation 9 och arbetsgruppens debatt).

42. [Förslag: Irreguljär migration](#)¹⁶⁷

Mål: Stärka EU:s roll när det gäller att ta itu med alla former av irreguljär migration och stärka skyddet av Europeiska unionens yttre gränser, samtidigt som de mänskliga rättigheterna respekteras

Åtgärder:

1. Delta aktivt, t.ex. genom partnerskapsavtal, i den ekonomiska och sociala utvecklingen i länder utanför Europeiska unionen med stort utflöde av migranter för att ta itu med de bakomliggande

¹⁶⁶ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 4 (ECP4) 6, 7, 9, 28, 30. Litauen 9.

¹⁶⁷ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 4 (ECP4) 8, 27, Litauen 10, Nederländerna 3.

orsakerna till migration, inbegripet klimatförändringar. Insatserna bör vara transparenta och åstadkomma påtagliga resultat med mätbara effekter som bör förmedlas tydligt till EU-medborgarna (rekommendation 27, Nederländernas rekommendation 3 och arbetsgruppens debatt).

2. Säkerställa skyddet av alla yttre gränser genom att förbättra Frontex öppenhet och ansvarsskyldighet och stärka dess roll (rekommendation 8 och arbetsgruppens debatt) och anpassa EU-lagstiftningen så att den bättre svarar mot de aktuella utmaningarna med irreguljär migration, såsom människosmuggling, människohandel, sexuellt utnyttjande, hybridattacker från länder som instrumentaliserar migranter och brott mot de mänskliga rättigheterna (Litauens rekommendation 10 och arbetsgruppens debatt).

43. Förslag: Irreguljär migration¹⁶⁸ (a)

Mål: Tillämpa gemensamma regler på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater när det gäller det första mottagandet av migranter

Åtgärder:

1. Utarbeta EU-omfattande åtgärder för att garantera säkerhet och hälsa för alla migranter, särskilt gravida kvinnor, barn, ensamkommande minderåriga och alla sårbara grupper (rekommendationerna 10 och 38 och arbetsgruppens debatter).
2. Öka EU:s ekonomiska, logistiska och operativa stöd, även till lokala och regionala myndigheter och det civila samhällets organisationer, för hanteringen av det första mottagandet, vilket kan leda till eventuell integration av flyktingar och reguljära migranter i EU eller återsändande av irreguljära migranter (rekommendation 35 och arbetsgruppens debatt).

44. Förslag: Asyl, integration¹⁶⁹

Mål: Stärka EU:s roll och reformera det europeiska asylsystemet på grundval av principerna om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning

Åtgärder:

1. Anta gemensamma EU-regler om förfaranden för prövning av ansökningar om internationellt skydd i medlemsstaterna, som tillämpas enhetligt för alla asylsökande. Dessa förfaranden måste respektera den mänskliga värdigheten och internationell rätt (rekommendation 29 och Italiens rekommendationer 3.8 och 4.4 (s. 15) och arbetsgruppens debatt). Eftersom mottagandet av asylsökande involverar olika aktörer på nationell nivå bör EU uppmuntra medlemsstaterna att förenkla och påskynda denna process genom bättre samverkan mellan de olika berörda förvaltningarna och inrätta en enda kontaktpunkt för asylsökande för att effektivisera de nationella administrativa förfarandena (rekommendation 37 och arbetsgruppens debatt).

¹⁶⁸ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 4 (ECP4) 10, 35, 38.

¹⁶⁹ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 4 (ECP4) 29, 31, 33, 36, 37, 38, 39, 40, Italien 3.8 och 4.4 (s. 15) och 5.6 (s. 11), Litauen 2 och 3, Nederländerna 1 och 2.

2. Se över Dublinsystemet för att säkerställa solidaritet och rättvis ansvarsfördelning, inbegripet en omfördelning av migranter mellan medlemsstaterna. Ytterligare stödformer skulle också kunna övervägas (rekommendationerna 33, 36, 37, 40, Litauens rekommendation 2, Italiens rekommendation 3.8 (s. 15) och Nederländernas rekommendation 2 samt arbetsgruppens debatt och plenardiskussion).
3. Förstärka minimistandarderna för mottagandet av asylsökande enligt direktiv 2013/33/EU genom kraftfullare lagstiftningsåtgärder för att förbättra mottagningsanläggningar och inkvartering (Europeiska medborgarpanelens rekommendation 31 och Italiens rekommendation 5.6 (s. 11) och arbetsgruppens debatt).
4. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt gravida kvinnor, barn och särskilt ensamkommande minderåriga (rekommendation 38 och arbetsgruppens debatt).
5. Förstärka och öka de ekonomiska och mänskliga resurserna samt förvaltningskapaciteten för EU:s asylbyrå att samordna och hantera fördelningen av asylsökande inom EU:s medlemsstater för att uppnå en rättvis fördelning (rekommendationerna 36, 37 och Litauens rekommendation 3 och arbetsgruppens debatt).

45. [Förslag: Asyl, integration](#)¹⁷⁰ (bis)

Mål: Förbättra integrationspolitiken i alla medlemsstater

Åtgärder:

1. EU säkerställer, även med deltagande av lokala och regionala myndigheter och med bidrag från det civila samhällets organisationer, att alla asylsökande och flyktingar under processen för att få uppehållstillstånd deltar i språk- och integrationskurser, yrkesutbildning och aktiviteter (rekommendation 32 och Frankrikes rekommendation 13 samt arbetsgruppens debatt och plenardiskussion).
2. Asylsökande med relevanta kvalifikationer bör när så är möjligt ges tillträde till arbetsmarknaden i hela EU, så att de i högre grad kan bli självförsörjande (rekommendation 7 och arbetsgruppens debatt).

¹⁷⁰ De rekommendationer från medborgarna som förslaget huvudsakligen grundar sig på: Europeiska medborgarpanelen 4 (ECP4) 7 och 32, Frankrikes ändring 13.

”Utbildning, kultur, ungdomsfrågor och idrott”

46. Förslag: Utbildning

Mål: EU och dess medlemsstater bör sträva efter att senast 2025 inrätta ett inkluderande europeiskt område för utbildning inom vilket alla medborgare har lika tillgång till utbildning av god kvalitet och livslångt lärande, även på landsbygden och i avlägsna områden. I detta syfte bör Europeiska unionen och dess medlemsstater särskilt göra följande:

Åtgärder:

1. Samordna nivån på alla olika utbildningsprogram i EU med acceptans av det nationella, regionala och lokala innehållet och skapa närmare kopplingar mellan utbildningssystemen, bland annat genom att organisera likvärdighet mellan examensbevis¹⁷¹. En certifierad minimistandard för utbildning i kärnämnen bör antas med början i grundskolan¹⁷². Delade befogenheter på utbildningsområdet bör införas, åtminstone inom medborgarutbildning, och EU:s utövande av denna befogenhet ska inte leda till att medlemsstaterna hindras från att utöva sin. Yrkesexamina och yrkesutbildning bör valideras och ömsesidigt erkännas i alla EU:s medlemsstater¹⁷³. EU bör också verka för erkännande av icke-formellt och informellt lärande¹⁷⁴ och de ungdomsorganisationer som tillhandahåller det, samt av studieperioder utomlands.
2. Utveckla framtidssäkrad utbildning och livslångt lärande i Europa – i enlighet med rätten till kostnadsfri utbildning på arbetsplatsen för alla – med fokus på följande ämnen:
 - Medborgarutbildning om demokratiska processer samt EU:s värderingar och Europas historia¹⁷⁵. Detta bör utvecklas som en gemensam undervisningsmodul i alla medlemsstater. Den ekonomiska kompetensen bör också förbättras som en aspekt av en bättre förståelse för den europeiska integrationsprocessen¹⁷⁶.
 - Digital kompetens¹⁷⁷.
 - STEAM¹⁷⁸.
 - Entreprenörskap och forskning
 - Förbättra kritiskt tänkande. Mediekunnigheten bör förbättras för att säkerställa nätsäkerheten och ge medborgarna i varje medlemsstat möjlighet att självständigt bedöma

¹⁷¹ Den franska nationella medborgarpanelens ändring 6.

¹⁷² Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 37.

¹⁷³ Europeiska medborgarpanelens rekommendation nr 3. Den franska nationella medborgarpanelens ändring 6.

¹⁷⁴ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 41.

¹⁷⁵ Behandlas mer i detalj av arbetsgruppen för europeisk demokrati. Se Europeiska medborgarpanelen 2, rekommendation nr 24, den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 1.1, 1.2 och 2.12 samt den italienska nationella panelens rekommendation om inkluderingspolitik.

¹⁷⁶ Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om inkluderingspolitik.

¹⁷⁷ Behandlas mer i detalj av arbetsgruppen för digital omställning. Se Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 8 och 34.

¹⁷⁸ Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om att uppmuntra ungdomar att studera vetenskapliga ämnen.

om en uppgift är tillförlitlig eller inte, och identifiera falska nyheter, men samtidigt dra nytta av de möjligheter som internet erbjuder. Detta bör genomföras inom grundutbildningen som ett särskilt ämne och även erbjudas på andra offentliga platser för medborgare i alla åldrar, med vägledning av en EU-etablerad särskild organisation, och utnyttja bästa praxis i medlemsstaterna. EU bör se till att den särskilda finansieringen används av medlemsstaterna för de avsedda ändamålen¹⁷⁹.

- Integrera mjuka färdigheter i alla kurser i skolornas läroplaner. Med mjuka färdigheter avses följande: lyssna på varandra, uppmuntra dialog, uthållighet, förståelse, respekt och uppskattning för andra, kritiskt tänkande, självstudier, fortsatt nyfikenhet, vara resultatintresserad¹⁸⁰.
 - Göra det möjligt för alla att lära sig mer om miljöhållbarhet och dess koppling till hälsa. Biologisk mångfald bör vara ett obligatoriskt ämne i skolan. Denna utbildning bör inledas i skolan med särskilda ämnen som tar upp alla ekologiska frågor och omfatta studieresor för att visa relevanta verkliga exempel, som bör stödjas av ett finansieringsprogram¹⁸¹.
 - Bekämpning av mobbning och rasism.
3. Stödja lärarutbildningen¹⁸², lära av bästa praxis och använda aktuella, innovativa och kreativa undervisningsmetoder, som återspeglar utvecklingen av undervisningsmetoder, inbegripet praktiska aktiviteter, där lektionerna också bygger på lärdomarna från covid-19-pandemin och andra slags kriser, samt främja möjligheter till rörlighet¹⁸³.
 4. Prioritera tillgång till hårdvara och effektiv bredbandsuppkoppling för att tillgodose alla barns och familjers utbildningsbehov¹⁸⁴.
 5. Inrätta en informationsplattform för ett EU-omfattande utbyte av kunskap och erfarenheter, samlar information om gränsöverskridande utbildning i EU, lyfta fram exempel på bästa praxis och ge medborgarna möjlighet att lägga fram nya idéer för gränsöverskridande utbyte. Plattformen bör erbjuda undervisningsmaterial om klimatförändringar, hållbarhet, miljöfrågor och digitalisering och tillhandahålla information om befintliga specialiserade forum om viktiga ämnen¹⁸⁵. Den skulle kunna göras tillgänglig tillsammans med ett finansieringsprogram för att stödja användningen och genomförandet av informationen på plattformen.

47. Förslag: Europeiska ungdomsfrågor

Mål: EU och dess medlemsstater måste fokusera på ungdomars specifika behov inom alla relevanta politikområden, inklusive EU:s regionalpolitik, för att erbjuda dem bästa möjliga förutsättningar för

¹⁷⁹ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendationer nr 33 och 48. Behandlas också av arbetsgruppen för digital omställning. Se Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 47 om sund användning av internet.

¹⁸⁰ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 5.

¹⁸¹ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 15 och 18.

¹⁸² Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om Europa i världen.

¹⁸³ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 18 och 41 och den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om investering i lärarutbildning.

¹⁸⁴ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 17, i sin helhet tilldelad arbetsgruppen för digitala frågor.

¹⁸⁵ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 15. Den tyska nationella medborgarpanelens rekommendation om en informationsplattform för ett EU-omfattande utbyte av kunskap och erfarenheter.

studier och arbete och för att starta ett självständigt liv, samtidigt som de engageras i det demokratiska livet och i de demokratiska beslutsprocesserna, även på europeisk nivå. Ungdomsorganisationer fyller en viktig funktion. För att uppnå detta mål föreslår vi följande:

Åtgärder:

1. Erbjudna ungdomar fler möjligheter och förespråka existerande program för deltagande och representation i de demokratiska processerna på alla nivåer, inbegripet genom att anordna medborgarpaneler även med barn (t.ex. 10–16 år) i skolor. Europeiska företrädare skulle kunna träffa skolbarn i deras skolor för att stärka medborgarnas närhet till och förståelse för Europa från tidig ålder¹⁸⁶. För att all politik på EU-nivå ska ses ur ett ungdomsperspektiv bör ett "ungdomstest" utvecklas så att all ny lagstiftning och politik bedöms utifrån konsekvenserna för ungdomar, inbegripet samråd med ungdomar.
2. Rösträtt i Europaparlamentsval från och med 16 års ålder bör diskuteras och övervägas, parallellt med en förbättrad medborgarutbildning och utbildning om EU. De nationella politiska partierna bör se till att yngre kandidater också förs upp på deras listor inför Europaparlamentsvalet¹⁸⁷.
3. För att bättre förbereda ungdomar för arbetslivet, ge högstadie- och gymnasieelever (från 12 års ålder) möjlighet att genomföra högkvalitativa besök i både vinstdrivande och ideella organisationer, i nära samarbete mellan skolor, lokala myndigheter och berörda organisationer och företag¹⁸⁸. Dessa besök bör ses som en del av en bredare yrkesvägledningsprocess inom den formella utbildningen för att ungdomar ska få en första kontakt med en professionell arbetsmiljö så att de kan få yrkesvägledning och/eller överväga att bli entreprenör.
4. Mer betydande EU-finansiering inom ramen för NextGenerationEU bör också anslås till genomförandet av den förstärkta europeiska ungdomsgarantin, inbegripet större engagemang, bättre utåtriktad verksamhet, förbättringar av erbjudandets kvalitet samt finansiering och åtgärder från alla medlemsstaters sida och från berörda myndigheters relevanta nivåer. Med tanke på ungdomsorganisationernas sakkunskap om ungdomars behov bör de nationella regeringarna samarbeta i nära dialog med dessa organisationer för att garantin ska genomföras så effektivt som möjligt.
5. Se till att ungdomars praktikplatser och jobb följer kvalitetsstandarder, bland annat när det gäller lön, med stopp för minimilöner för ungdomar och andra diskriminerande arbetsrättsliga bestämmelser som är specifika för ungdomar, samt förbud genom ett rättsligt instrument mot oavlönade praktikplatser på arbetsmarknaden och utanför formell utbildning¹⁸⁹.
6. Säkerställa en rimlig levnadsstandard för ungdomar, inbegripet tillgång till socialt skydd och bostäder. Ungdomar bör ha tillgång till socialt skydd på samma sätt som andra åldersgrupper. Tillgången till bostäder till rimliga priser för ungdomar, bland annat genom EU-finansiering, bör också underlättas¹⁹⁰.

¹⁸⁶ Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendation 6.1. Den franska nationella medborgarpanelens ändring 7.

¹⁸⁷ Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 7.2.

¹⁸⁸ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 4.

¹⁸⁹ Förslag om att komplettera Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 1 och nr 30 som behandlats av arbetsgruppen för en starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning.

¹⁹⁰ Förslag om att komplettera rekommendation nr 25 från Europeiska medborgarpanelen 1 som behandlats av arbetsgruppen för en starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning.

7. Det krävs särskilda åtgärder, inbegripet genom EU-finansiering, för att undvika kompetensflykt från vissa regioner och länder inom EU på grund av otillräckliga möjligheter för ungdomar, samtidigt som Europa görs mer attraktivt för att behålla europeiska talanger och arbetskraft och bevara den territoriella sammanhållningen, särskilt i områden där förlusten av unga talanger är akut¹⁹¹.
8. I händelse av en allvarlig kris (t.ex. hälsokris, krig) bör väl förberedda planer med detaljerade scenarier vara klara att införa på ett flexibelt sätt för att minimera konsekvenserna för ungdomar i deras studier, yrkesutbildning, övergång till arbetsmarknaden och psykiska välbefinnande¹⁹².

48. Förslag: Kultur och utbyten

Mål: För att främja en utbyteskultur och främja europeisk identitet och europeisk mångfald på olika områden bör medlemsstaterna, med stöd av Europeiska unionen:¹⁹³

Åtgärder:

1. Främja europeiska utbyten på olika områden, både fysiskt och digitalt, inbegripet utbildningsutbyten, partnersamverkan, resor och yrkesmässig rörlighet (inbegripet för lärare och lokalpolitiker). Sådana utbyten bör göras tillgängliga i alla medlemsstater för alla, oavsett ålder, utbildningsnivå, bakgrund och finansiella medel¹⁹⁴. I detta övergripande syfte bör EU bland annat stärka befintliga utbytes- och rörlighetsprogram på EU-nivå, såsom Europeiska solidaritetskåren, Erasmus+ och DiscoverEU, och säkerställa ett bredare och mer diversifierat deltagande i dessa program och överväga att lägga till nya inslag, såsom ett ytterligare mål för medborgartjänst som främjas genom volontärarbete (för den europeiska solidaritetskåren) och "kulturpass" (för DiscoverEU). De lokala och regionala myndigheterna har under Regionkommitténs överinseende en viktig funktion i detta avseende.
2. Främja flerspråkighet som en bro till andra kulturer från tidig ålder. Minoritetsspråk och regionala språk kräver ytterligare skydd, med beaktande av Europarådets konvention om minoritetsspråk och ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter. EU bör överväga att inrätta en institution som främjar språklig mångfald på europeisk nivå. Från grundskolan och framåt bör det vara obligatoriskt för barn att lära sig ett annat aktivt EU-språk än sitt eget på så hög nivå som möjligt. För att EU-medborgarna lättare ska kunna kommunicera med bredare grupper av européer och som en

¹⁹¹ Europeiska medborgarpanelen 4, rekommendation nr 28. Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 1 ("Vår vision av kultur, ungdom och idrott"). Den franska nationella medborgarpanelens ändring 6.

¹⁹² Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 6.

¹⁹³ Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 2 ("Vår vision av kultur, ungdom och idrott").

¹⁹⁴ Europeiska medborgarpanelen 1 rekommendation nr 36. Den franska nationella medborgarpanelens ändring 6. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 2.10 och 2.11. Den tyska nationella medborgarpanelen, "Skapa fler utbytesmöjligheter för studenter i Europa". Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 1 och 3 ("Vår vision av kultur, ungdom och idrott"). Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om att agera som ett nav mellan öst och väst, främja kulturella utbyten och gemensamma kulturella initiativ.

faktor för europeisk sammanhållning bör medlemsstaterna uppmuntra till inläring av grannlandets språk i gränsregioner och uppnående av en certifierbar standard i engelska¹⁹⁵.

3. Skapa möjligheter att dela europeiska kulturer, föra människor samman och föra dem mot en gemensam europeisk identitet, till exempel genom evenemang och sammankomster där alla målgrupper deltar och som äger rum på olika platser. Några specifika exempel är att hålla världskonstdagar¹⁹⁶, en europeisk världsutställning med pedagogiska evenemang eller att göra Europadagen (den 9 maj) till en europeisk helgdag för alla EU-medborgare¹⁹⁷.
4. Skydda Europas kulturarv och kultur¹⁹⁸, bland annat genom att erkänna lokala och regionala kulturella och produktionsmässiga särdrag¹⁹⁹, nya initiativ för att skydda och uppmärksamma kulturarvet, rörlighet för att främja kulturarvsutbyte, och främjande av befintliga åtgärder såsom Kreativa Europa, ett nytt europeiskt Bauhaus, vänortsprogram och europeiska kulturhuvudstäder i linje med målen för hållbar utveckling.
5. Vidta åtgärder för att kulturarbetare ska få tillräckligt skydd på EU-nivå, särskilt i framtida kriser, genom antagande av en rättslig stadga på europeisk nivå.

49. Förslag: Idrott

Mål: Idrott är avgörande för våra samhällen, för att försvara våra värden, ett hälsosamt liv och åldrande, främja en utbyteskultur och även uppmärksamma det europeiska kulturarvets mångfald. Därför bör medlemsstaterna, med stöd av Europeiska unionen, sträva efter att:

Åtgärder:

1. Lägga vikt vid värden, särskilt jämställdhet, rättvisa och inkludering, som konkret kan återspeglas genom idrottsutövning under hela utbildningen.
2. Öka medvetenheten om hälsofördelarna med idrott och fysisk aktivitet²⁰⁰.
3. Inkludera idrottsaktiviteter bland utbytes- och rörlighetsprogram på EU-nivå²⁰¹.
4. I högre grad uppmärksamma inte bara professionell och kommersiell idrott utan även lokal och traditionell idrott, som en aspekt av främjandet av Europas kulturella mångfald och kulturarv, och förespråka stöd till icke-professionell idrott.

¹⁹⁵ Rekommendation nr 32 och 38 från Europeiska medborgarpanelen 1. Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 3 ("Vår vision av kultur, ungdom och idrott").

¹⁹⁶ Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om Europa i världen.

¹⁹⁷ Den franska nationella medborgarpanelens ändring 7. Den belgiska nationella medborgarpanelens rekommendationer nr 2.5, 6.1 och 8.7. Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om att förstärka europeiska värden och kulturella särdrag samt regionala särdrag.

¹⁹⁸ Den nederländska nationella medborgarpanelens rekommendation nr 2 ("Vår vision av kultur, ungdom och idrott").

¹⁹⁹ Den italienska nationella medborgarpanelens rekommendation om att lämna 1900-talets produktionsmodell.

²⁰⁰ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 29.

²⁰¹ Europeiska medborgarpanelen 1, rekommendation nr 36.

27/4/2022

5. Samtidigt uppmuntra till att visa upp den europeiska identiteten genom att anordna fler idrottsevenemang inom EU, skapa EU-idrottslag eller visa EU-flaggor eller EU-symboler vid europeiska idrottsevenemang.
6. Investera mer i kommunikationsinsatser såsom Europeiska idrottsveckan för att EU-medborgare gemensamt ska kunna dra nytta av flaggskeppsmöjligheter.